

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΚΟΥΖΟΥ

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΩΝ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΣΝΕΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΝΕΥΡΩΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Α. Κ. ΓΕΡΑΡΔΟΣ ΚΑΙ Σ.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ

ΚΑΙ ΠΑΡΕΝΕΥΡΩΣΤΙΚΟΝ

1894

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

95.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βεροίας

ΔΗΜΟΣΙΑ Β ΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΒΕΡΟΙΑΣ

+900

Αριθ. εισ 3795/63

ΔΩΡΕΑ

Κοινωνία
Γεωργίου

GRVER 00459

99

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

Βραίμας, Βιστονίη καὶ Λίβας
Χρομιάδου ἱεροφάνου

Βραίμας, Βιστονίη καὶ Λίβας

Χρομιάδου ἱεροφάνου

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

اورشليم يورده صلاه

بسم الله
الحمد لله
والصلاة والسلام
على سيدنا محمد
وآله الطيبين
الطاهرين
طه
اورده يورده

بورک استیوین

بورک استیوین

اورت انستیم بورک استیوین

88 4 1/2

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΚΟΥΖΟΥ

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΩΝ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΣΘΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ, ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

1898 τιμή πώλησης 4-20

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Α. Κ. ΓΕΡΑΡΔΟΣ ΚΑΙ ΣΑ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΑΙ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΑΙ

(Ὁδὸς Μαχμουδιέ, 23)

1894

Εθνικὴ Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βεροῖος

Πάν γνήσιον αντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγρα-
φέως καὶ τὴν σφραγίδα τῶν ἐκδοτῶν, καταδίδεται δὲ
ποινικῶς πᾶς τυποκλόπος.

A handwritten signature in cursive script, possibly reading 'Παύλος', is written above a horizontal line. Below the line is a stylized, curved mark resembling a flourish or a partial stamp.

Ἄδεια τοῦ Ἀντ. Ὑπουργείου τῆς Δημ. Ἐκπαιδείσεως
(ὑπ' ἀριθμ. 305 καὶ ἡμερομ. 17 Μοναχάρρεμ 1312).

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ **ΝΕΟΛΟΓΟΥ**

(Ὅδῳ Κλουτσούκ Χενδέκ, ἀρ. 29 καὶ 31).

Καὶ τοῦτο ἐν τῷ Γενεθίῳ Ζ.
Καίτοι.

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

555.

Βιβλίον Κρατικής
Βιβλιοθήκης Βερούσης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

• Έκ τῶν Ἀνατολικῶν ἔθνῶν, περὶ ὧν γίνεται λό-
γος ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἱστορίᾳ, ἄλλα μὲν κατόκησαν ἐν
Ἀσίᾳ, ἄλλα δὲ ἐν Ἀφρικῇ. Καὶ ἐκ μὲν τῶν ἐν Ἀσίᾳ
κατοικησάντων λαῶν ὀνομαστότατοι εἶναι οἱ **Βα-
βυλώνιοι** καὶ οἱ **Ἀσσύριοι**, οἱ **Φοίνικες**, οἱ **Ἑ-
βραῖοι**, οἱ **Μῆδοι**, οἱ **Πέρσαι**, οἱ **Τρῶες**, οἱ **Λυ-
δοί**, οἱ **Φρύγες**, οἱ ὀλίγον κατὰ τὴν ἀρχαιότητα
γνωστοὶ **Ἰνδοὶ** καὶ οἱ ἐτι ὀλιγώτερον **Σῖναι**· ἐκ δὲ
τῶν ἐν Ἀφρικῇ οἱ **Αἰγύπτιοι** καὶ οἱ **Καρχηδό-
νιοι**.

Καὶ ἐπεὶ οὗτοι οὐκ εἴσονται μὲν ἅπαντες
καὶ μετὰ τοὺς ἄλλους ἐπὶ τῇ αἰστορίᾳ
καὶ μὲν οὐκ εἴσονται ὅσοι μὲν ἐπὶ
βασιλείᾳ ἢ ἐπὶ τῷ κράτει
χρὲς τὸν καιρὸν.

Α'.

ΕΘΝΗ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ.

Tajy A'

Α'. ΑΣΣΥΡΙΟΙ ΚΑΙ ΒΑΒΥΛΩΝΙΟΙ.

Ἐκ τῶν ὀρέων τῆς Ἀρμενίας, χώρας τῆς δυτικῆς Ἀσίας, πηγάζουσι δύο μεγάλοι ποταμοί, ὁ Εὐφράτης καὶ ὁ Τίγρης, οἵτινες ῥέοντες πρὸς Ν καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παράλληλως, ἐνοῦνται ἐπὶ τέλους καὶ ἐκβάλλουσιν εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. Ἡ χώρα, ἣτις ἐκτείνεται μεταξύ τῶν δύο τούτων ποταμῶν, ὠνομάζετο τὸ πάλαι πρὸς Β μὲν *Μεσοποταμία*, πρὸς Ν δὲ *Βαβυλωνία* ἢ *Χαλδαία*. Παρὰ δὲ τὸν ἄνω Τίγρητα ἔκειτο ἡ χώρα Ἀσσυρία. Καὶ τῆς μὲν Βαβυλωνίας πρωτεύουσα ἦτο ἡ *Βαβυλών*, ἐκτισμένη ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ὄχθων τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ καὶ θεμελιωθεῖσα (περὶ τὰ 2000 π. Χ.) κατὰ τὴν παράδοσιν ὑπὸ τινος τῶν ἀπογόνων τοῦ Χάμ, ὅστις ὠνομάζετο *Νεμρώδ*· τῆς δὲ Ἀσσυρίας πρωτεύουσα ἦτο ἡ *Νινευί*, κτισθεῖσα (περὶ τὰ 1250 π. Χ.) ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ὄχθης τοῦ Τίγρητος ὑπὸ τοῦ μυθικοῦ βασιλέως τῆς χώρας ταύτης *Νίνου*.

Ἡ Ἀσσυρία καὶ ἡ Βαβυλωνία ἀπέτελουν τὸ πάλαι δύο μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ βασίλεια, τὰ ὅποια ἄλλοτε μὲν ἦσαν συννηνομήνα, ἄλλοτε δὲ κεχωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων.

α' Τὸ Βασίλειον τῶν Ἀσσυρίων ἢ τῆς Νινευῖ.

1250—606 π. Χ.)

Ὁ θεμελιωτὴς τοῦ Ἀσσυριακοῦ κράτους Νινος, συναθροίσας πολυάριθμον πεζὸν καὶ ἵππικόν στρατόν, κατώρθωσεν ἐν διαστήματι 17 ἐτῶν νὰ κυριεύσῃ πάσας τὰς μεταξὺ τῆς Μεσογείου θαλάσσης καὶ τοῦ Ἰρδου ποταμοῦ κειμένης χώρας, ἐν αἷς καὶ τὴν Βαβυλώνα. Ἰστέρον δὲ ἐξεστράτευσεν μετὰ 2 ἑκατομμυρίων στρατοῦ κατὰ τῆς Βακτρίας, ἐνίκησεν τὸν βασιλέα τῆς χώρας ταύτης καὶ ἐπολιόρκησεν τὴν πρωτεύουσάν αὐτοῦ, τὰ Βάκτρα, τὰ ὅποια ὅμως μόνον διὰ τῆς ἀνδρείας καὶ ἐπιτηδειότητος τῆς συζύγου ἐνός τῶν στρατηγῶν αὐτοῦ κατώρθωσεν νὰ κυριεύσῃ. Ἡ γυνὴ αὕτη εἶναι ἡ διάσημος Σιμίραμις.¹ Αὕτη, κατοπτεύσασα τὰ Βάκτρα, παρετήρησεν ὕψωμά τι, ὅπερ, ἐπειδὴ ἐνομίζετο ἀπρόσιτον, ἦτο ἀφύλακτον.

1. Περὶ τῆς γεννήσεως καὶ τῆς πρώτης ἡλικίας τῆς ἐξ ἧου ταύτης γυναικὸς μυθολογεῖται, ὅτι ἦτο θυγάτηρ Ἀσσυρίας τινὸς θεᾶς, ὀνόματι Λερκετοδα, ἣτις ἀμα γεννηθεῖσα ἐξέληκιν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους Λιβάνου, ὅπου ἐπὶ ἐν ἔτος διέμεινε τραφομένη ὑπὸ περιστερῶν, αἵτινες ἐλάμβανον τὸ γάλα ἐκ τῶν πλησιοχώρων ποιμνίων εἰς τὸ βρέφος καὶ μετέφερον εἰς τὸ στόμα τοῦ βρέφους· τὸ βρέφος τοῦτο εὐρόντες μετὰ ταῦτα ποιμένες παρέδωκαν εἰς τὸν κύριον αὐτῶν, ὅστις ἀνέθρεψεν αὐτὴ ὡς ἰδίαν θυγατέρα καὶ ὠνόμασε Σιμίραμι. Ὅτε δὲ ηἰξήθη ἡ Σιμίραμις ἐπειδὴ ἦτο ὠραιότατη, ἐνομφεύθη αὐτὴν εἰς τῶν ἐπισημοτάτων στρατηγῶν τοῦ Νίνου. Ἐκ τοῦ περὶ αὐτῆς μύθου ὠφελούμενος μετὰ ταῦτα ὁ υἱὸς αὐτῆς Νινίας, ἐδολοφόρησεν αὐτὴν καὶ διέδωκεν εἰς τὸν λαόν, ὅτι μεταβληθεῖσα εἰς περιστερὰν ἀπέπηγιν εἰς οὐρανοὺς ἐν μέσῳ σιγῆνους περιστερῶν.

Ὅθεν ἡγουμένη πολμηρῶν τινων ἀνδρῶν, ἀνεργιχθή ἐπὶ τὸ τεῖχος καὶ κατέλαθε μετ' αὐτῶν τὴν ἀκρόπολιν, οἱ δὲ ἐχθροὶ πτοηθέντες ὑπετάγησαν εἰς τὸν Νινον.

Ὁ Νινος εἰς ἀνταμοιβὴν τοῦ ἥρωισμοῦ τῆς Σεμιράμιδος ἐνομφεύθη αὐτὴν καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Νινευί, σύρων ὅπισθεν αὐτοῦ πολλὰς χιλιάδας αἰχμαλώτων, τοὺς ὁποίους, κατὰ τὴν βάρβαρον συνήθειαν τῶν ἀρχαίων λαῶν, μετεχειρίσθη εἰς τὰς ἐπιπονωτάτας τῶν ἀγγαρειῶν καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν μεγέθυνσιν καὶ περιτείχισιν τῆς πρωτεύουσας του.

Ἡ Νινευί, ἐκτισμένη, ὡς εἶπομεν, ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ὄχθης τοῦ Ἰγγρητος, περιεκυκλώθη τότε ὑπὸ τείχος ὑπὲρ τὰ 100 χιλιόμετρα μακροῦ, 33 μέτρα ὕψηλοῦ καὶ τοσοῦτον πλατέος, ὥστε τρεῖς ἀμᾶξαι παραλλήλως βαίνουσαι ἠδύναντο νὰ τρέχωσιν ἐπ' αὐτοῦ ἀνέτως· ὑπερησπίζετο δὲ ὑπὸ 1500 πύργων 66 μέτρων ὕψους καὶ ἤριθμοι ἐπὶ Νίνου 2 ἑκατ. κατοίκων.

Ὁ Νινος ἀπέθανε δολοφονηθεὶς, ὡς λέγεται, ὑπὸ τῆς Σεμιράμιδος, ἥτις καὶ κατέλαθε τὸν θρόνον.)

Ἡ γυνὴ αὕτη, οὐσα εὐφροσύνῃ ἄμᾳ καὶ φιλόδοξος, ἐπέδωκε εἰς νέας κατακτήσεις, ὅπως ἐκτείνῃ τὰ ὅρια τοῦ κράτους της. Ὅθεν ἐξέστράτευσε κατὰ τῆς Περσίας, ὑπερον δὲ κατὰ τῆς Αἰγύπτου, Αἰθιοπίας καὶ τέλος, συν-αθροίσασα 3 ἑκατομμ. πεζῶν, 500 χιλιάδας ἵππείων καὶ 100 χιλιάδας ἀρμάτων, προχώρησε κατὰ τῆς Ἰνδικῆς, ἀλλ' ἠττήθεισα αὐτοῦθι, μόλις διέφυγε μετὰ τοῦ τρίτου τοῦ στρατοῦ της.

Ἡ Σεμίραμις, ἐπανελθοῦσα ἐκ τῶν ἐκστρατειῶν τούτων, ἠθέλησε ν' ἀναδείξῃ τὴν Βαβυλῶνα ἀνωτέραν τῆς Νινευί κατὰ

τὸ μέγεθος καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν. Ὅθεν περιεκύκλωσεν αὐτὴν διὰ βαθειῶν τάφρων καὶ τείχους 70 χιλιομέτρων μήκους, 100 μέτρων ὕψους καὶ πλάτους τοιούτου, ὥστε ἕξ ἅμαξαι ἠδύναντο νὰ τρέχωσιν ἐπ' αὐτοῦ πλησίον ἀλλήλων ἐν ἀνάσει. Τὸ τείχος τοῦτο, ἔχον 100 πύλας χαλκᾶς καὶ προστατευόμενον ὑπὸ 250 ἰσχυροτάτων πύργων, κατασκευάσθη ἐκ σκληροτάτων ὀπτῶν πλίνθων, ἐπειδὴ ὑπῆρχεν ἔλλειψις λίθων

Ἄρμα.

ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. Τὰ ὕδατα τοῦ Εὐφράτου, συγκρατούμενα ὑπὸ μεγαλοπρεπῶν κριπιδῶν, ἐχώριζον τὴν πόλιν εἰς δύο μέρη, ἅτινα συνεδέθησαν τότε διὰ λαμπρῶν γεφυρῶν. Καὶ ἐπὶ μὲν τῆς μίας ὄχθης τοῦ ποταμοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῆς πόλεως κατασκεύασε μεγαλοπρεπέστατον ναὸν πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ Βάα.1 (Ἥλιου), ἐπὶ δὲ τῆς ἐτέρας πολυτελέστατον δι' ἑαυτὴν ἀνάκτορον, τοῦ ὁποίου ἄξιοι θαυμασμοῦ ἰδίχ ἦσαν οἱ περιώνυμοι κρημαστοὶ κῆποι.¹ Συνεκοινωνεὶ δὲ τὸ ἀνάκτορον τοῦτο

1 Οἱ κῆποι οὗτοι, ἐν τῶν θαυμάτων τοῦ παλαιοῦ κόσμου, ἀπετελοῦντο ὑπὸ ἐξωστών, οἵτινες ἦσαν θεθειμένοι οἱ μὲν ἐπὶ τῶν δὲ ἀμφι-

μετὰ τοῦ ἐπὶ τῆς ἀπέναντι ὄχθης ναοῦ τοῦ Βάαλ δι' ὑπογείου ὁδοῦ, διερχομένης κάτωθεν τοῦ Εὐφράτου. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἢ Σεμιράμις ἐστρωσεν ὁδοὺς, ἤνοιξε διώρυγας καὶ πολλὰ ἄλλα κοινοφελῆ ἔργα διέπραξε. Βασιλεύσασα δὲ 42 ἔτη, ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 62 ἐτῶν, δολοφονηθεῖσα ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Νινύα.

Ὁ Νινύας καὶ οἱ διαδόχοι αὐτοῦ ἐξῆσαν ἐν ἠδυπαθείᾳ καὶ τρυφῇ· οὐδέποτε ἐξήρχοντο τῆς πρωτεύουστος αὐτῶν καὶ ἀπῆκαν τὸ κράτος παραδεδωμένον ἐν μεγάλῃ ἀναρχίᾳ, ἐν ᾗ οἱ πλείστ' λαοὶ πανταχόθεν ἠπειλοῦν αὐτό. Ἡ ἐποχὴ αὕτη εἶναι περίοδος τῆς παρακμῆς τοῦ κράτους τῶν Ἀσσυρίων. Ἐκ ταύτης ὠφελούμενοι οἱ μὲν Αἰγύπτιοι εἰσέβαλον εἰς τὰ θυτικά τῆς χώρας καὶ ἐλεηλάτουσιν αὐτήν, οἱ δὲ Ἰουδαῖοι συνεκρότουσιν βασιλείον ἀκμαῖον, ἐκτεινόμενον ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου μέχρι τῆς Μεσογείου, καὶ τέλος οἱ Μῆδοι ὑπὸ τοῦ Ἀρβάκη ἀθροούμενοι καὶ οἱ Βαβυλώνιοι ὑπὸ τοῦ Βελσάσσαρ ἐγένοντο ἀνεξάρτητοι, ὥστε μικρὰ τις χώρα ὑπελείφθη μόνον εἰς τοὺς διαδόχους τῆς Σεμιράμιδος. ✠

Ἡ κακὴ αὕτη κατάστασις διήρκεσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη, μόλις δὲ ἀπὸ τοῦ βασιλέως Τηγλάθ Πιλεσσάρ τοῦ Α' (περὶ τὰ 1100 π. Χρ.) ἤρχισεν ἄλλιν τὸ Ἀσσυριακὸν κράτος νὰ ἀκμαῖζῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μέχρις οὗ ἐπὶ Τηγλάθ Πιλεσσάρ τοῦ Β' (745—727) ἐγένετο μέγα κράτος. Ὁ βασιλεὺς οὗτος κατέ-

θεατρικῶς καὶ ὑπεστηρίζοντο ἐπὶ στηλῶν καὶ θόλων ἐκ πλίνθων. Ἐπὶ τῶν ἐξωστῶν τούτων εἶχον ἐπιστρώσῃ τσοῦπτεν χῶμα, ὥστε καὶ τὰ μέγιστα τῶν δένδρων ἠδύνατο νὰ ριζοβολήσῃσι καὶ ἀναπτυχθῶσι· μηχαναὶ δὲ μεγάλαι ἀνεβίβαζον τὴν ὕδωρ τοῦ Εὐφράτου καὶ ἐπέτιζον τοὺς κορμαστοὺς τούτους κήπους.

κτησε τὴν Συρίαν καὶ ἐνίκησε τὸν βασιλέα τοῦ Ἰούδα Ἀχαζ.
 Ὁ διάδοχος αὐτοῦ Σαλμανασάρ, ἐκστρατεύσας κατὰ τοῦ
 βασιλέως τοῦ Ἰσραὴλ Ὡσηέ, κατέλαβε μετὰ τριετῆ πολιορ-
 κίαν τὴν Σαμάρειαν, ἠγχαλιώτισε τὸν βασιλέα μετὰ τοῦ πλεί-
 στου μέρους τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ καὶ, καταλύσας διὰ παντός
 τὰ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ, ἔσπευε τοὺς Ἰσραηλίτας ἀγχαλιώτους
 εἰς τὴν Ἀσσυρίαν (722)· τὸ δὲ γεγονός τοῦτο ὀνομάζεται Ἀσ-
 συριακὴ αἰχμαλωσία.

Ὁ διάδοχος τοῦ Σαλμανασάρ Σενναχηρίβ (705—681
 π. λ.) ἐπολέμησε κατὰ τοῦ βασιλέως τοῦ Ἰούδα Ἐλκιου καὶ
 ἐπολιορκήσας τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλ' ἀπέτυχε, ὡς καὶ εἰς τὴν
 κατὰ τῆς Αἰγύπτου ἐκστρατείαν, καὶ ἠναγκάσθη νὰ ἐπανέλ-
 θη ἄπρακτος εἰς Νινευί, ὅπου μετ' ὀλίγον ἀπέθανε. Διάδοχος
 αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὁ Ἀσσορδάν (681—668), ὅστις κατώρθωσε
 νὰ ἀνγκησῆ τὴν Βαβυλώνα (675). Ἀλλ' οἱ διάδοχοι αὐτοῦ
 ἐξηχρειώθησαν παντάπασιν.

Τελευταῖος τῶν βασιλέων τῆς Νινευί, ὁ καὶ μάλιστα τῶν
 προκατόχων αὐτοῦ διεφθαρμένος, ἦτο ὁ Σαρδανάπαλος. Ἐπὶ
 τῆς βασιλείας αὐτοῦ οἱ Μῆδοι ἔχοντες ἀρχηγὸν τὸν βασιλέα
 αὐτῶν Κναζάρην, καὶ οἱ Βαβυλώνιοι τὸν διοικητὴν τῆς Βα-
 βυλώνας Ναβοπολασσάρ, ἐξεστράτευσαν ἀπὸ κοινοῦ κατὰ τῆς
 Νινευί μετὰ πολυκρίθμου στρατοῦ καὶ ἐπολιορκήσαν αὐτὴν στε-
 νώτατα. Κατὰ τὴν κρίσιμον ὅμως ἐκείνην στιγμὴν ὁ Σαρδα-
 νάπαλος ἔδειξεν ἀπίστευτον ἀνδρείαν καὶ ἐνεργητικότητα καὶ
 προσεπάθησε νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν πόλιν μετὰ τῶν ὑπολειφθέν-
 των στρατιωτῶν, κατορθώσας μάλιστα νὰ νικήσῃ τοὺς ἐχ-
 θροὺς εἰς τρεῖς μάχαι. Ἀλλὰ τὰ ὕδατα τοῦ Τίγριτος πλημ-

μυρήσαντα τότε ἐκρήμισαν μέρος τοῦ τείχους τῆς πόλεως, δι' οὗ οἱ ἔχθροί εἰσῆλθασαν εἰς τὴν Νινευί. Τότε ὁ Σαρδανάπαλος, βλέπων, ὅτι οὐδεμίαν ἔλπίς σωτηρίας ὑπελείπετο, μὴ θέλων δὲ καὶ νὰ παραδοθῆ εἰς τοὺς ἔχθρους, ἔθηκε πῦρ εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ ἐκάνη μεθ' ἀπάσης τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν ὀηπαυρῶν αὐτοῦ. Τοιοῦτοτρόπως τῷ 606 π. Χ. κατελύθη ὀριστικῶς τὸ κράτος τῶν Ἀσσυρίων, τὰς δὲ γῶρας αὐτοῦ διενεμήθησαν οἱ Μῆδοι καὶ οἱ Βαβυλώνιοι. 1

β' Τὸ βασίλειον τῆς Βαβυλωνίας.

Ἐπιπομεν ἀνωτέρω ὅτι ἡ Βαβυλωνία ἐθεμελιώθη ὑπὸ τοῦ Νεμρού, κατεκτήθη ὑπὸ τοῦ Νίνου καὶ ἐκαλλωπίσθη ὑπὸ τῆς Σεμιράμιδος, ἀποτελέσασα μέρος τοῦ μεγάλου Ἀσσυριακοῦ κράτους, καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ Βελέσου ἀποστατήσασα κατὰ τῶν Ἀσσυρίων ἀνέκτησε τὴν ἐλευθερίαν αὐτῆς· ἔπειτα ἐπὶ τοῦ Ἀσσορδάν ὑπετάγη καὶ αὐθις εἰς τοὺς Ἀσσυρίους μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Ναβοπολασσάρ. Οὗτος, διοικητὴς ὢν τῆς Βαβυλωνίας, συνεμάχησε μετὰ τῶν Μήδων κατὰ τῶν Ἀσσυρίων, μετὰ τὴν ὀλοσχερῆ καταστροφὴν τῶν ὑποίων ἡ Βαβυλωνία ἐγένετο κράτος αὐτόνομον καὶ ἀνεξάρτητον ὑπὸ τὸν Ναβοπολασσάρ τῷ 606 π. Χ., περιλαβὼν καὶ μέρος τοῦ Ἀσσυριακοῦ. Τὸ κράτος τῆς Βαβυλωνίας, ὅπερ καὶ Χαλδαίωβα-

1. Ἡ καταστροφὴ τῆς Νινευί ἦτο τοιαύτη, ὥστε οὐδὲ ἕνα αὐτῆς ἔμεινεν, ἐπὶ πολὺ δὲ ἠγνοεῖτο καὶ αὐτὴ ἡ τοποθεσία αὐτῆς. Μόλις δὲ τῷ 1844 ὁ Γάλλος πρῶτος Βόττας (Botta) ἐποίησεν ἀνασκαφὰς εἰς τὰ περὶ τῆς Μοσοῦλ καὶ εἶρεν ἀνάγλυφα, κλοσσιατὰ ἀγάλματα καὶ ἐρεῖπια γιγαντιαίων ἀνακτόρων.

Βαβυλωνιακὸν καλεῖται, διήρκεσεν ἐπ' ὀλίγα μόνον ἔτη, ἦτοι ἀπὸ τοῦ 606 μέχρι τοῦ 538 π. Χ.

Ὁ θεμελιωτὴς τοῦ νέου τούτου κράτους Ναβοπολассάρ ἐμεγέθυνεν αὐτὸ πρὸς τὰ ΝΔ, ἀλλ' ἐνίκηθη ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Εὐφράτου ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Νεκώ, ὅστις ἐκυρίευσεν ἔπειτα τὴν Ἱερουσαλήμ.

Διάδοχος τοῦ Ναβοπολассάρ ἐγένετο ὁ διάσημος Ναβουχοδονόσορ (604—561). Ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἡ Βαβυλών ἐφθάσεν εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς δόξης καὶ δυνάμειος. Ὁ Ναβουχοδονόσορ ἐνίκησε τοὺς Αἰγυπτίους εἰς διαφόρους μάχας καὶ ὤθησεν αὐτοὺς πέραν τοῦ Νείλου· κατέλαβε μετὰ πεισματώδη ἀντίστασιν τῶν Ἰουδαίων τὴν Ἱερουσαλήμ (586), κατέσπρεψεν αὐτήν, κατέκαυσε τὸν ναὸν τοῦ Σολομώντος καὶ ἔσφαξε πολλοὺς τῶν κατοίκων, ἐτύφλωσε τὸν βασιλέα Σεδεκίαν καὶ ἔσπρεν αὐτὸν καὶ τοὺς πλείστους ἐκ τῶν Ἰουδαίων αἰχμαλώτους εἰς τὴν Βαβυλώνα (Βαβυλωνιακὴ αἰχμαλωσία). Οἱ Ἰουδαῖοι ἔμειναν αἰχμαλῶτοι ἐν Βαβυλώνι 70 περιπέου ἔτη, μέχρις ὅτου ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας Κύρος, κυριεύσας τὴν Βαβυλώνα, ἐπέτρεψεν εἰς αὐτοὺς νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν πατρίδα τῶν 586. Ὁ Ναβουχοδονόσορ, ἐξακολουθῶν τὰς κατακτήσεις τοῦ, ἠθέλησε νὰ κυριεύσῃ καὶ τὴν Φοινίκην, ὅπως τὸ ἀχανές κράτος αὐτοῦ ἀποκτήσῃ λιμένας. Ἡ πόλις τῆς Φοινίκης Τύρος ἀντέστη εἰς αὐτὸν ἐπὶ 13 ἔτη· ὅτε δὲ τέλος κατώρθωσαν οἱ Βαβυλώνιοι νὰ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτήν, εὗρον τὴν πόλιν ἐρηκον, διότι οἱ κάτοικοι εἶχον καταφύγη εἰς γείτονά τινα νήσον, ὅπου ἔκτισαν νέαν πόλιν, τὴν Νέαυ Τύρος, καὶ ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀπέκρουσαν πάσας τὰς προσβολὰς τοῦ Ναβουχοδονόσορος.

Ἡ φιλοδοξία κατέστησε τὸν Ναβουχοδονόσορα ματιώδη, ἐκ δὲ τῆς Ἁγίας Γραφῆς μαθηθάνομεν ὅτι ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη περιεπλανήτα εἰς τὰ ὄρη, ζῶν μετὰ τῶν θηρίων καὶ μὴ ἀνεχόμενος τὴν θέαν τῶν ἀνθρώπων.

Ἐκ τῶν διζυγίων τοῦ Ναβουχοδονόσορος ἄνομητός διὰ τὴν διακθορὰν αὐτοῦ εἶναι ὁ Βαλτάσσαρ, ὅστις, νικηθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας Κύρου, ἐκλείσθη ἐντὸς τῆς Βαβυλωνίας. Πεποιθὸς δὲ ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῶν τειχῶν αὐτῆς, παρεδόθη εἰς πᾶν εἶδος ἡδονῶν καὶ διασκεδάσεως, ἐν ᾧ ἡ Βαβυλωνία ἐπολιορκεῖτο στενωτάτα ὑπὸ τοῦ Κύρου. Ἡ Ἁγία Γραφή ἀναφέρει, ὅτι κατὰ τινα νόκτα τῆς κραιπάλης εἶδεν αἰφνης χεῖρα, ἥτις διὰ πυρίνων γραμμῶν ἔγραψεν ἐπὶ τοῦ τοίχου τῆς αἰθούσης, ἐν ᾗ διεσκεδάζε, τὰς λέξεις ταύτας: Μηνή-Θεκέλ-Φαρές, αἱ ὅποια ἐσήμαινον τὸ τέλος τοῦ Βαβυλωνιακοῦ κράτους.

Πράγματι δὲ ὁ Κύρος, κατορθώσας ἐν τῷ μεταξύ τὰ μεταστρέψη τὸ βεῦμα τοῦ Εὐφράτου, εἰσῆλθε διὰ τῆς ἀποξηρανθείσης πλέον κοίτης τοῦ ποταμοῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ καταλαβὼν αὐτήν, συνέλαβε καὶ ἐθανάτωσε τὸν Βαλτάσσαρα μετὰ πλείστων τῶν περὶ αὐτόν (538 π. Χ.). Οὕτω κατελύθη διὰ παντός τὸ Χαλδαίιο-βαβυλωνιακὸν βασιλεῖον, ἡ δὲ Βαβυλωνία ἀπεπέλει τοῦ λοιποῦ μίαν ἐκ τῶν σατραπειῶν τοῦ Περσικοῦ κράτους, τελοῦσα ἐτήσιον φόρον 1000 ταλάντων. Ἐκ δὲ τῆς μεγαλοπρεποῦς ἐκείνης Βαβυλωνίας σήμερον δὲν σώζεται, εἰ μὴ μικρὰ πολίχνη, κειμένη πρὸς Α τοῦ Εὐφράτου καὶ ὀνομαζομένη Ἰλλάχη, τὸ δὲ λοιπὸν αὐτῆς μέρος καλύπτεται ὑπὸ ἀμόρφων ἐρειπίων στοιβάδων πλίνθων ἐν μέτρῳ τόπου σχεδὸν ἐρήμου.

* Ἡθῆ, θρησκεία, ἐπιστήμαι καὶ τέχναι τῶν Βαβυλωνίων καὶ Ἀσσυρίων — Οἱ Ἀσσύριοι ἦσαν λίαν φιλοπόλεμοι, ἐν ᾧ τούνηκτιον οἱ Βαβυλώνιοι ἦσαν παραδεδουμένοι μᾶλλον εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὰς ἐπιστήμας. Ἐν τούτοις καίτοι διάφορος ἦτο ὁ χαρακτήρ τῶν δύο τούτων λαῶν, τὰ ἦθῆ ὅμως καὶ ἔθιμα αὐτῶν ἦσαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὅμοια. Τὸ πολίτευμα αὐτῶν ἦτο μοναρχικόν. Ὁ αὐτοκράτωρ περιεκυκλοῦτο ὑπὸ συμβουλίου συγκειμένου ἐξ ἱερέων καὶ βασιλικῶν προγκήπων, ὁ δὲ λαὸς οὐδὲως μετείχε τῆς ἐξουσίας. Ἡ θρησκεία αὐτῶν ἦτο καθαρῶς εἰδωλολατρική· ἐλάτρευον τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως, ὑπέρτατος δὲ θεὸς αὐτῶν ἦτο ὁ Βάαλ ("Ἥλιος"). Οἱ ἱερεῖς, καὶ μάλιστα ἐν Βαβυλῶνι, εἶχον μεγάλην δύναμιν, ἢ ὅποια προήρχετο ἐκ τῶν μεγάλων ἀστρονομικῶν γνώσεων αὐτῶν. Οὗτοι ἐδίκαζον, ἠρμάνευον τὰ ἐνύπνια τῶν βασιλέων καὶ ἐκ τῆς κινήσεως τῶν ἀστέρων προεμάντευον τὸ μέλλον. Οὗτοι, πρῶτοι, ὡς λέγεται, κατενόησαν τὴν περὶ τὸν ἥλιον κίνησιν τῆς γῆς ἐν διαστήματι 365 ἡμερῶν καὶ ἐξ περίπου ὥρων, ἐν ᾧ οἱ λοιποὶ λαοὶ ἐχρονολόγουν κατὰ σεληνιακὰ ἔτη. Αἱ ἐπιστήμαι καὶ αἱ τέχναι αἱ μᾶλλον ἀκμάσασσι παρὰ τοῖς Ἀσσυρίοις καὶ Βαβυλωνίοις πλὴν τῆς Ἀστρονομίας εἶναι τὰ Μαθηματικά, ἡ Γλυπτική καὶ ἡ Ἀρχιτεκτονική. Ἡ βιομηχανία αὐτῶν συνίστατο εἰς λινὰ καὶ μάλλινα ὑφάσματα, τάπητας, πῆλινα σκεύη καὶ ἐσμάλτωμένας πλίνθους, διὰ πάντων δὲ τούτων διενήργουν σπουδαῖον ἐμπόριον.

Β'. ΦΟΙΝΙΚΕΣ.

Πρὸς Δ τῆς Συρίας καὶ Παλαιστίνης ἔκειτο μικρὰ χώρα, ἀποτελοῦσα λωρίδα γῆς 200 χιλιομέτρων μήκους καὶ 30—40 χιλιομέτρων πλάτους καὶ περικλεισμένη μετὰ τὸ ὄρος Λιβάνον καὶ τῆς θαλάσσης. Ἡ χώρα αὕτη ἐκαλεῖτο Φοινίκη.

Ἡ Φοινίκη ἦτο διάστημα ἐν τῇ ἀρχαιότητι διὰ τὸ θαλάσσιον ἐμπόριον καὶ τὰ ἐμπορικὰ κέντρα, τὰ ὅποια οἱ κάτοικοι αὐτῆς συνέστησαν καθ' ἅπασας τὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου. Ἀξιόλογοι πόλεις τῆς Φοινίκης ἦσαν ἡ Τυρίπολις, ἡ Βηρυτὸν, ἡ Σιδῶν, ἡ Τύρος, ἡ Πτολεμαῖς ἢ Ἄκρα κ. ἄ.

Ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν Φοινίκων ἐλάχιστα γνωρίζομεν. Οὐδέποτε οὗτοι ἀπέτελεσαν ἐν ἡνωμένον κράτος, ἀλλ' εἶχον εἰδὸς συμπολιτείας ἀριστοκρατικῆς, κυβερνηομένης ὑπὸ τραπεζιτῶν καὶ ἐμπόρων. Οἱ ἀνώτατοι ἄρχοντες αὐτῶν ὠνομάζοντο Σαυφρέται, ἦτοι δικασταί. Βραδύτερον αἱ μεγάλαι πόλεις αὐτῶν Σιδῶν καὶ Τύρος ἐκυβερνήθησαν ὑπὸ βασιλείων· ἀλλ' οὐδεὶς τούτων ἠδυνήθη νὰ συνενώσῃ ἅπαντας τοὺς Φοινίκας εἰς ἓν κράτος. Ἡ ἱστορία τῆς Φοινίκης περιστρέφεται κυρίως περὶ τὰς δύο μεγάλας πόλεις αὐτῆς, τὴν Σιδῶνα καὶ τὴν Τύρον.

α' Σιδῶν.

Ἡ Σιδῶν ἐπὶ μακρὸν χρόνον εἶχεν εἰδὸς τι ἡγεμονίας ἐπὶ τῶν ἄλλων τῆς Φοινίκης πόλεων, μάλιστα δὲ οἱ Φοινίκες ἀπὸ τῆς Σιδῶνος ὠνομάσθησαν καὶ Σιδῶνιοι. Οἱ Φοινίκες ἦσαν λαὸς ἐργατικὸς καὶ ἐμπορικὸς, ἀγκυρῶν μεγάλως τὴν εἰρήνην καὶ ἀπαστραφένος τοὺς πολέμους· διὰ τοῦτο οἱ γείτονες λαοὶ

πολλάκις εισέβαλον εἰς τὴν χώραν καὶ ἐξηλάτησαν αὐτήν. Οἱ Αἰγύπτιοι κατέλαβον τὴν Φοινίκην, ἀλλὰ δὲν ὑπεδούλωσαν αὐτήν· ἐντὸς ὀλίγου δὲ οἱ Φοίνικες εἶχον τὸ μονοπώλιον τοῦ ἐμπορίου τῆς Αἰγύπτου, συστήσαντες ἐμπορεῖα, ἀπὸ τοῦ Δέλτα τοῦ Νείλου μέχρι τῆς Μέμφιδος. Ἀκολούθως διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν Αἰγυπτίων ἐξεμεταλλεύθησαν τὰ ἀνατολικὰ παράλια τῆς Μεσογείου καὶ συνέστησαν ἀποικίας εἰς τὰς νήσους Ῥόδον, Κρήτην, Πάρον, καὶ ἄλλαχού. Διέπλευσαν καὶ αὐτὸν τὸν Βόσπορον καὶ εἰσέπλευσαν εἰς τὸν Εὐξείνιον. Παρέπλευσαν τὰ βόρεια παράλια τῆς Ἀφρικῆς μέχρις ἀπέναντι τῆς Σικελίας. Τὸ ἐμπόριον αὐτῶν ἐξετείνετο πρὸς Ἀ, πρὸ πάντων ἐν Ἀραβίᾳ καὶ πρὸς τὰς χώρας τὰς βρεχομένας ὑπὸ τοῦ Τίγρητος καὶ τοῦ Εὐφράτου.

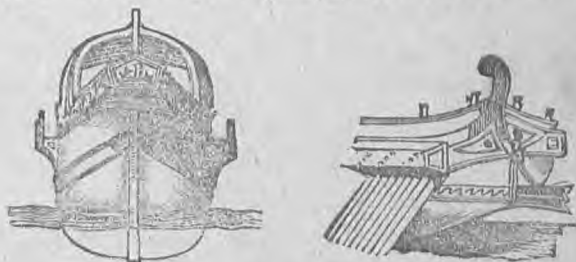
Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἕτερος λαός, οἱ Φιλισταῖοι ἐπεχείρησαν νὰ ἐγκαταστῶσι παρὰ τὰς ἀκτὰς τὰς μεταξὺ Αἰγύπτου καὶ Φοινίκης, οἱ Φοίνικες ἐκήρυξαν μὲν κατ' αὐτῶν τὸν πόλεμον, ἀλλ' ἀπόλεσαν διαδοχικῶς τὰς πόλεις Γάζαν, Ἀζώτ, καὶ Ἀσκάλωνα καὶ ἠττήθησαν κατὰ θάλασσαν, ἡ δὲ πόλις αὐτῶν Σιδὼν περιελθοῦσα καὶ αὐτὴ εἰς τὴν κατοχὴν τῶν Φιλιστινῶν ἀπώλεσε τὴν δύναμιν αὐτῆς (1200 π. Χ.).

β' Τύρος.

Μετὰ τὴν ἐξασθένησιν τῆς Σιδῶνος διέπρεψεν ἡ Τύρος. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἕλληνες κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην διημιφισθίου πρὸς τοὺς Φοίνικας τὴν θαλασσοκρατορίαν καὶ κατέλαβον πλείστας νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους, οἱ Τύριοι ἐστρεψαν τότε ἄλλαχού τὴν προσοχὴν αὐτῶν καὶ κατέλαβον τὴν Με-

Ἰππὸν καὶ τὴν Σικελίαν, ἔκτισαν δὲ διαφόρους πόλεις κατὰ τὰ βόρεια παράλια τῆς Ἀφρικῆς, ὡς τὴν Ὑτίκην καὶ Ἰππῶνα, καὶ συνέστησαν πρακτορεῖα ἐπὶ τῶν Βαλεαρίδων νήσων πρὸς Ν τῆς Γαλλίας, ἐν Κίρσαικῇ, ἐν Σαρδηνίᾳ, ἐπὶ τῶν Ἰσπανικῶν ἀκτῶν καὶ ἰδίᾳ ἐν Γαδείροις καὶ Μαλάγα. Ἐκ τῆς Ἰσπανίας οἱ Τύριοι ἐπορίσθησαν χρυσὸν καὶ ἄργυρον. Ἐπλευσαν ἐξω τῶν Ἡρακλείων νησιῶν (πορθμοῦ τοῦ Γιβραλτῆρ) καὶ παρέπλευσαν τὴν Ἀφρικανικὴν ἀκτὴν μέχρι τοῦ Ἡρασίτου ἀκρωτηρίου, ἄλλοι δὲ ἐξ αὐτῶν ἐπιχειρηματικώτεροι ἐπεσκέφθησαν, ὡς λέγεται, καὶ τὰς Βρεττανικὰς νήσους. Προχώρησαν πρὸς Ν τῆς Ἀσίας μέχρι τῆς Κεϋλάνης, ὅθεν ἐκόμισαν χρυσόν, θυμίαμα καὶ ξύλα πολύτιμα. Λέγεται δὲ ὅτι κατ' ἐντολὴν τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Νεκῶ παρέπλευσαν τὴν Ἀφρικὴν ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν, ἀναχωρήσαντες ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς θαλάσσης καὶ ἐπανελθόντες διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Γιβραλτῆρ εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ὅτε ὁ Ναβουχοδονόσορ ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Τύρου, οἱ Τύριοι ἀντίστησαν εἰς αὐτὸν ἐπὶ 13 ἔτη· ἰδόντες δὲ ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀντισταθῶσιν ἐπὶ πλέον, ἀφῆκαν τὴν πόλιν αὐτῶν καὶ ἐπὶ γειτόνός τινος νήσου ἔκτισαν νέαν πόλιν, ἣτις ὠνομάσθη Νέα Τύρος καὶ ἀπέβη τοσοῦτον ἀκμαία καὶ ἰσχυρά, ὅσον καὶ ἡ πρόην Τύρος. Ἀλλὰ βραδύτερον ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τοὺς Πέρσας, τοὺς ὁποίους ἐβοήθησαν διὰ πλοίων καὶ ναυτῶν εἰς τὴν κατάκτησιν τῆς Αἰγύπτου καὶ εἰς τοὺς κατὰ τῶν Ἑλλήνων Μηδικούς πολέμους. Ὅτε δὲ ὁ Μ. Ἀλέξανδρος νικήσας τοὺς Πέρσας καὶ κατακτῆσας τὴν Μ. Ἀσίαν, τὴν Συρίαν καὶ τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Φοινίκης, ἠθέλησε νὰ ὑπο-

τήν καὶ τὴν Τύρον, οἱ Τύριοι ἀντέταξαν εἰς αὐτὸν γενναίαν ἀντίστασιν καὶ μόλις μετὰ ἐπτάμηνον πολιορκίαν κατώρθωσεν ὁ Ἀλέξανδρος νὰ καταλάβῃ αὐτήν, συνδέσας τὴν νῆσον μετὰ τῆς ἀπέναντι ξηρᾶς δι' ἐπιχώματος (329). Τότε πολυάριθμοι Τύριοι ἐσφάγησαν, ὑπὲρ τὰς 30 χιλιάδας ἐξ αὐτῶν ἐπωλήθησαν ὡς δούλοι, τὸ δὲ ἐμπόριον περιήλθεν εἰς τὴν κατοχήν τῆς μετὰ ἔν ἔτος (331) κτισθείσης ὑπὸ τοῦ νικητοῦ

Νῆες.

ὁμωνύμου πόλεως Ἀλεξανδρείας. Οὕτω κατελύθη ὀριστικῶς τὸ κράτος τῶν Φοινίκων.

Θρησκεία, ἐμπόριον, βιομηχανία καὶ ἐπιστήμαι τῶν Φοινίκων.—Ἡ θρησκεία τῶν Φοινίκων ὁμοιάζει πρὸς τὴν τῶν Ἀσσυρίων καὶ Βαβυλωνίων, ἤτοι ἐλάτρευον καὶ οὗτοι τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως καὶ ἐτίμων τὸν Βάαλ· ἀλλ' ἐκάστη πόλις αὐτῶν εἶχεν ἰδίους θεούς. Ὑπέρτατος θεὸς τῆς Τύρου ἦτο ὁ *Μελκάρ*, θεὰ δὲ τῆς Σιδῶνος ἡ *Ἀστάρτη*, εἰς δὲ τοὺς θεούς τούτους προσέφερον ἀνθρωπίνους θυσίας, καίοντες πολλάκις ἐντός τῶν σιδηρῶν βραχιόνων τῶν ἀγαλμάτων τῶν θεῶν καὶ αὐτὰ τὰ πρωτότοκα παιδιὰ πρὸς ἐξίλασμον τῶν σκληρῶν τούτων θεῶν.

Περιορισμένοι οἱ Φοίνικες ἐν χώρᾳ στενῇ καὶ περιβαλλομένῃ

Ἱστορία ἀνατ. ἐθνῶν Κούζου

πανταχόθεν ὑπὸ ὀρέων καὶ χέρσων γαιῶν, ἀπέκτων διὰ τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου ὅ,τι δὲν ἠδύνατο νὰ κερδαίνωσιν ἐκ τῆς γῆς αὐτῶν. Αἱ κέρροι τοῦ Λιβάνου ἐχρησίμευον εἰς τὴν κατασκευὴν πλοίων, διὰ τῶν ὁποίων διενήργουν τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον ὄλων τῶν τότε γνωστῶν τόπων τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Διὰ τῶν ταξιδιῶν αὐτῶν ἐποίησαν σπουδαίας ἀνακλύψεις, αἵτινες συνετέλεσαν μεγάλως εἰς τὴν σπουδὴν τῆς Γεωγραφίας.

Ἡ βιομηχανία αὐτῶν ἦτο ἀκμαιοτάτη· ἐγνώριζον τὴν κατασκευὴν τῆς ὑάλου καὶ εἶχον τὸ ἐμπόριον αὐτῆς· ἐφεῦρον τὸ πορφυροῦν χροῶμα, δι' οὗ ἔβαπτον τὰ λιναῖα ὑφάσματα· ἐγνώριζον τὴν μεταλλευτικὴν, τὴν τορευτικὴν τοῦ ἐλεφαντόδοντος καὶ τὴν κοσμηματοποιίαν.

Οἱ Ἀσσύριοι καὶ οἱ Βαβυλώνιοι καὶ ἄλλοι λαοὶ τῆς ἀρχαιότητος ἔγραφον τὴν ἱστορίαν αὐτῶν διὰ πολυπλόκων συμβολικῶν σημείων· ἀλλ' οἱ Φοίνικες πρῶτοι ἐφεῦρον καὶ μετεχειρίσθησαν τὴν φωνητικὴν γραφὴν, ἧς τὰ σημεῖα ἐσήμινον φθόγγους.—Ἡ ἀλφάβητος αὐτῶν ἐγένετο γνωστὴ εἰς σύμπαντα τὸν κόσμον καὶ εἰσῆχθη εἰς πάσας τὰς γλώσσας· εἰς δὲ τοὺς Ἕλληνας εἰσῆγαγεν αὐτὴν ὁ Φοινιῆς Κάδμος, ὁ θεμελιωτὴς τῶν Θηβῶν.

Ἡ γλῶσσα τῶν Φοινικῶν ἦτο σχεδὸν ὁμοία πρὸς τὴν τῶν Ἑβραίων. Εἰς τοὺς Φοίνικας ἀποδίδουσι τὴν ἐφεύρεσιν τῶν ἀριθμῶν, τῶν νομισμάτων καὶ συστήματός τινος μέτρων καὶ σταθμῶν, ἅτινα μεγάλως διευκόλυνον τὰς ἐμπορικὰς πράξεις.

Γ' ΕΒΡΑΙΟΙ.

Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους ἀρχεται ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ περιβάλλεται ὑπὸ πολλῶν παραδόσεων.

Ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς μανθάνομεν ὅτι ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐὰ ἔσχον τρεῖς υἱούς, τὸν Ἀβελ, Κάιν καὶ Σήθ. Ἐκ τοῦ Σήθ κατάγονται οἱ Πατριάρχαι Ἐνὼχ, ὁ μακροβιότατος πάντων τῶν ἀνθρώπων Μαθουσάλας (ὅστις ἔζησεν 969 ἔτη) καὶ ὁ Νῶε, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐγένετο ὁ παγκόσμιος κατακλυσμός, δι' οὗ ἐξωλοθρεύθη πᾶν τὸ ἀνθρώπινον γένος πλὴν τῆς εὐσεβοῦς οἰκογενείας τοῦ Νῶε, ἧτις ἐσώθη ἐντὸς κιβωτοῦ. Ὁ Νῶε εἶχε τρεῖς υἱούς, τὸν Σήμ, Χάμ καὶ Ἰάφεθ. Ἐκ τοῦ Σήμ κατάγονται οἱ Σημιτικοὶ λεγόμενοι λαοί, οἵτινες κατώκησαν ἐν Ἀσίᾳ, τοῦ Σήμ δὲ ἔγγονος ὀνόματι Ἑβερ, ἐγένετο γενάρχης τῶν Ἑβραίων.

Μετὰ τὴν διасπορὰν τῶν ἀνθρώπων οἱ Ἑβραῖοι φαίνονται ὁριστικῶς ἐγκαταστάτες ἐν Χαλδαίᾳ παρὰ τὸν Κούρραν, ἐνθα ταχέως ἐπληθύνθησαν. Περί τὰ 2000 π. Χ. φυλὴ ἑβραϊκὴ ὀδηγομένη ὑπὸ τοῦ Ἀβραμ προουώρησε πρὸς Δ καὶ ἐγκατέστη ἐν τῇ χώρᾳ τῇ καλουμένῃ Χαναάν. Ἡ ἐξαχρείωσις τῶν ἀνθρώπων ἦτο μεγάλη, ἐκ δὲ τῆς Ἁγίας Γραφῆς μανθάνομεν ὅτι ὁ Θεὸς ἐξέλεξε τὸν Ἀβραμ, ἄνδρα δίκαιον καὶ εὐσεβῆ, ὅπως καταστήσῃ αὐτὸν πατέρα λαοῦ, ὅστις θὰ ἐλάτρευε πιστῶς τὸν Θεόν.

Ὁ Ἀβραμ εἶχε δύο υἱούς, τὸν Ἰσμαήλ ἐκ τῆς παιδείας αὐτοῦ Ἄραρ, ὅστις ἐγένετο γενάρχης τῶν Ἰσμαηλιτῶν ἢ Ἀράβων, καὶ τὸν Ἰσαὰκ ἐκ τῆς συζύγου αὐτοῦ Σάρραι, ὅστις ἐγέννησε τὸν Ἠσαῦ καὶ Ἰακώβ.

Κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ὁ Θεὸς ἐτιμώρησε τοὺς διεφθαρμένους κατοίκους τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρραν, κατακαύσας αὐτοὺς διὰ πυρὸς καὶ μεταβαλὼν τὸν τόπον εἰς λίμνην ἀσφαλτώδη, τὴν Ἀσφαλιτίτιν ἢ Νεκρὰν θάλασσαν. Ὁ Ἰακώβ, ὅστις ἔλαβε τὴν πατρικὴν εὐλογίαν, ἐπωνομάσθη Ἰσραήλ, ἥτοι Ἰσχυρὸς ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ἀπ' αὐτοῦ οἱ ἀπόγονοὶ του ὠνομάσθησαν καὶ Ἰσραηλίται. Ὁ Ἰακώβ ἐγέννησε δώδεκα υἱούς, ἐξ ὧν ὁ Ἰωσήφ ἐπωλήθη ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ εἰς ἐμπόρους Ἰσραηλίτας, οἵτινες ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον, ὅπου ὁ Ἰωσήφ προήχθη εἰς τὰ ἀνώτατα ἀξιώματα.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ Ἰωσήφ ἐνέσκηψε πείνα ἐν Αἴγυπτῳ, Χαναάν καὶ τοῖς πέριξ, ὁ Ἰακώβ ἐπεμψε τοὺς υἱούς αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον, ὅπου διὰ τῆς φρονήσεως τοῦ Ἰωσήφ ὑπῆρχεν ἀρκετὴ προμήθεια σίτου, ἵνα ἀγοράσῃσι τροφίμα· τότε ὁ Ἰωσήφ ἀνεγνώρισε τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ καὶ προσεκάλεσε τὸν πατέρα καὶ ὅλην τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον· οὕτως ὁ Ἰακώβ ἦλθε μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ἐνταῦθα καὶ ἐγκατέστη εἰς τὴν γόνιμον χώραν Γεσέμ, κειμένην μεταξύ τοῦ ἀνατολικοῦ βραχίονος τοῦ Νείλου καὶ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ.

Οἱ Ἑβραῖοι, ὅτε κατῆλθον εἰς τὴν Αἴγυπτον, συνπροσοῦντο μόλις εἰς 75 ψυχάς· ἐκεῖ ὅμως τόσοσιν ταχέως ἐπληθύνθησαν, ὥστε ἐν διαστήματι 400 ἐτῶν ἀπετέλεσαν λαὸν ἐκ τριῶν ἑκατομμυρίων, ἐξ ὧν 600 χιλ. ἦσαν ἱκανοὶ νὰ ὀπλοφορῶσιν. Ἄλλ' οἱ Αἴγύπτιοι βλέποντες ὅτι ἡ ὀριστικὴ ἐγκατάστασις τῶν ξένων εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ἦτο ἐπικίνδυνος, ἤρξαντο νὰ καταπιέζωσιν αὐτοὺς διὰ πολλῶν ἀγγαρειῶν, καὶ μάλιστα εἰς

τῶν βασιλείων αὐτῶν διέταξε νά πνίγηται ἐν τῷ Νεῖλω πᾶν νεογέννητον ἄρρεν τῶν Ἑβραίων. *

* Ἄλλ' ἐν τῶν εἰς τὸν Νεῖλον ῥιφθέντων παιδίων τῶν Ἑβραίων ἐσώθη ὑπὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ Φαραώ καὶ ἀνετράφη ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων, ὅπου ἐξέμαθε πᾶσαν ἐπιστήμην τῶν Αἰγυπτίων. Τὸ παιδίον τοῦτο ὠνομάσθη *Μωϋσῆς* (ἐκ τῶν ὑδάτων σεσωσμένος). Ὁ Μωϋσῆς, ἀνδρωθεὶς καὶ βλέπων καθ' ἑκάστην τὰ δεινὰ τῶν ὁμοφύλων αὐτοῦ, ἀπεφάσισε νά ἐλευθερώσῃ καὶ ὁδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς χώραν εὐφορον, τὴν ὁποίαν ὑπεσχέθη εἰς αὐτὸν ὁ Θεὸς καὶ ἣ ὑποία διὰ τοῦτο ὠνομάσθη *γῆ τῆς ἐπαγγελίας*. Ἐπειδὴ ὁμοίως ὁ Φαραώ δέν ἐπέτρεψεν εἰς τὸν Μωϋσῆν νά ἐξαγάγῃ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, ὁ Θεὸς ἐπέμψεν εἰς τὸν Φαραώ δέκα δεινὰ συμφορὰς (*πληγὰς*), ἐξ ὧν ὁ Φαραώ φοβηθεὶς ἀφῆκε τοὺς Ἰσραηλίτας ν' ἀναχωρήσωσιν. Ἀλλὰ μολὶς ἐξῆλθον οἱ Ἰσραηλίται, ὁ Φαραώ μετανοήσας ἔσπευσε εἰς καταδίωξιν αὐτῶν μετὰ μεγάλου στρατοῦ καὶ κατέλαβεν αὐτοὺς παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἣν διέβησαν διὰ θαύματος οἱ Ἰσραηλίται ἀβράχως ποσίν· ὅτε δὲ ἠθέλησε καὶ ὁ Φαραώ νά διαβῇ αὐτήν, κατεποντίσθη μετὰ σὺμπαντος τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ.

Διαβάντες τὴν Ἐρυθρὰν οἱ Ἰσραηλίται, ἤλθον εἰς τὴν χερσόνησον τοῦ ὄρους *Σινᾶ*. Ἐνταῦθα ἔδωκεν ὁ Μωϋσῆς εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας τὸν *δεκάλογον*, ἥτοι τὰς δέκα ἐντολάς, ἃς ἐχάραξεν ἐπὶ δύο λιθίνων πλᾶκῶν καὶ ἔθηκεν ἐντὸς τῆς *Κιβωτοῦ τῆς Διαθήκης*.

Οἱ Ἰσραηλίται ἐπλανήθησαν ἐν ταῖς ἐρήμοις τῆς Ἀραβίας ἐπὶ 40 ἔτη· ὅτε δὲ ἔλειπον αἱ ζωοτροφίαι, ὁ Θεὸς κατὰ τὴν

Ἄγίαν Γραφήν ἔπεμπεν εἰς αὐτοὺς ἐξ οὐρνοῦ τὸ μάνα, εἶδος θρεπτικοῦ ἀλεύρου σεμιγδάλεως, καὶ πολυπληθεῖς ὄρυγας, οἵτινες κατὰ πᾶσαν νύκτα ἔπιπτον εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτῶν.

Ὁ Μωϋσῆς δὲν ἤξιῶθη νὰ ἴδῃ τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἀποθανὼν ἐν ἡλικίᾳ 120 ἐτῶν καὶ καταστήσας διάδοχον αὐτοῦ τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ. Οὗτος διέβη τὸν Ἰορδάνην καὶ κατέλαβε τὴν Ἰεριχώ, ἧς τὰ τείχη κατέπεσον ἅμα τῷ ἤχῳ τῶν σαλπύγγων, καὶ εἰσῆλθε τέλος μετὰ τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν Γῆν τῆς ἐπαγγελίας.

Ἡ Γῆ τῆς ἐπαγγελίας ἢ Παλαιστίνη κεῖται μεταξύ τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ καὶ τῆς Μεσογείου. Ὁ Ἰορδάνης σχηματίζει πρὸς Α θυμασίαν κοιλάδα· διερχόμενος δὲ διὰ τῆς λίμνης τῆς Ρα.η.λαίας ἢ Γεννησαρέτ, χύνεται εἰς τὴν Νεκράν θάλασσαν. Δύο σειραὶ ὄρεων, ὁ Λίβαρος πρὸς Δ καὶ ὁ Ἀρτιλίβαρος πρὸς Α, περιβάλλουσι τὴν κοιλάδα ταύτην.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ διένειμε τὴν γῆν Χαναάν ἢ Παλαιστίνην μεταξύ τῶν 12 φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ, ἐξ ὧν δέκα μὲν κατήγοντο ἐκ τοῦ Ἰακώβ, δύο δ' ἐκ τοῦ Ἰωσήφ (ἢ τοῦ Ἑβραίου καὶ Μανασσῆ).

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ οἱ Ἰσραηλιταὶ ἔπαυσαν πλέον νὰ διοικῶνται ὑφ' ἐνὸς μόνου ἀρχηγοῦ, ἀπέτελεσαν δὲ εἰδὸς τι ὁμοσπονδίας· ἐκάστη φυλὴ εἶχεν ἰδίαν κυβένησιν, μὴν δὲ ἡ θρησκεία συνήνου πάσας τὰς φυλάς ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως. Αἱ κοιναὶ ὑποθέσεις, ἦτοι αἱ περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης διεζήγοντο ὑπὸ 70 γερόντων, οἵτινες ἀπέτελλον τὸ λεγόμενον συνέδριον.

Οἱ Ἑβραῖοι συχνότατα ἐξέκλινον ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀρετῆς·

διὰ τοῦτο δὲ καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν ἐνότητος ἐν τῇ κυβερνήσει αὐτῶν ἐξησθένησαν ταχέως καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ἀποκρούωσι τὰς προσβολὰς τῶν γειτόνων λαῶν, ἤτοι τῶν Φιλισταίων, Μωαβιτῶν, Ἀμαληκιτῶν κ. ἄ.

Περίοδος τῶν Κριτῶν (1425—1095 π. Χ.)

Οἱ Ἰσραηλίται, ὡς ἀποκρούωσι τὸν ἀπὸ τῶν γειτόνων κίνδυνον, ἐξέλεγον στρατιωτικούς ἄρχοντας, οἵτινες ὠνομάζοντο *Κριταί*, διότι ὠδήγουν μὲν τὸν λαὸν ἐν καιρῷ πολέμου, ἔκρινον δ' αὐτὸν ἐν καιρῷ εἰρήνης· ἐκ τῶν Κριτῶν τούτων ἄξιοι λόγου εἶναι ὁ *Γεδεών*, ὅστις μετὰ 30 ἐκλεκτῶν στρατιωτῶν ἐνίκησε τοὺς *Μαδιαρίτας*, ὁ *Ἰεφθάε*, ὅστις ἐνίκησε τοὺς *Ἀμμωνίτας*, καὶ ὁ *Σαμφών*, ὅστις πεποικισμένος δι' ὑπερανθρώπου δυνάμεως, ἐξωλόθρευσε πολλοὺς τῶν Φιλισταίων καὶ ἄλλους.

Ὁ ἀρχιερεὺς *Ἡλί*, διαδεξάμενος τὸν *Σαμφών*, ἐνίκηθη ὑπὸ τῶν Φιλισταίων, οἵτινες ἤρπασαν παρὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης· ταύτην κατώρθωσε ν' ἀποσπάσῃ παρ' αὐτῶν ὁ διάδοχος τοῦ Ἡλὶ *Σαμουήλ*, ὅστις ἐπάνηγαγε τὴν τάξιν εἰς τὸ ἔθνος αὐτοῦ καὶ ἐκυβέρνησε τὸν λαὸν συνειπῶς. Ἄλλ' οἱ Ἰσραηλίται ἐζήτησαν τέλος παρ' αὐτοῦ νὰ χρίσῃ εἰς αὐτοὺς βασιλέα, ὡς εἶχον καὶ οἱ γείτονες λαοί, ὁ δὲ *Σαμουήλ* ἠναγκάσθη νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἀπαίτησιν ταύτην τοῦ λαοῦ. Ὅθεν ἔχρισεν εἰς αὐτοὺς βασιλέα τὸν *Σαούλ* (1095).

Περίοδος τῶν βασιλέων.

• Ὁ Σαούλ (1095—1055) κατήγετο ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Βενιαμὴν καὶ ἦτο ἀνδρείοτατος καὶ χρηστοθέστατος· πολέμησας κατὰ τῶν πολεμίων τῶν Ἰσραηλιτῶν, ἐνίκησε τοὺς Φιλισταίους καὶ Ἀμαληκίτας, ἀλλ' ἐπέσυρε τὴν ὄργην τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως Σαμουὴλ, διότι ἐφείσθη τῆς ζωῆς τοῦ τῶν Ἀμαληκιτῶν βασιλέως καὶ κατεγράσθη μέρος τῶν λαφύρων, τὰ ὅποια ὁ Σαμουὴλ διέταξεν αὐτὸν ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου νὰ καταστρέψῃ. Ἐπειδὴ λοιπὸν παρήκουσεν εἰς τὴν προσταγὴν τοῦ Σαμουὴλ, οὗτος ὀργισθεὶς εἶπεν εἰς τὸν Σαούλ, ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέρριψεν αὐτὸν ὡς βασιλεὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν, καὶ ἔχρισε κρυφίως ὡς βασιλεὺς τὸν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα νεαρόν Δαβὶδ.

Ὁ Δαβὶδ διεκρίθη κατὰ τῶν Φιλισταίων, καταβαλὼν τὸν γίγαντα Γολιάθ· ἀλλ' ἡ δόξα τοῦ νεαροῦ Ἰουδαίου ἐξῆψε μαυιδῶς τὴν ζηλοτυπίαν τοῦ Σαούλ, ὥστε ὁ Δαβὶδ ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἐκτὸς τοῦ βασιλείου, ὡπως ἀποφύγῃ τὴν ὄργην αὐτοῦ. Ὁ Σαούλ ἠττηθεὶς ἐν τῷ μεταξύ ὑπὸ τῶν Φιλισταίων, αἰτινες εἰσέβαλον εἰς Παλαιστίνην, ὠφελόμενοι ἐκ τῶν διαίρέσεων τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ ἰδίου ξίφους καὶ ἀπέθανεν, ἵνα μὴ πέσῃ ζῶν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σαούλ ἀνεκνήρυχθη βασιλεὺς ὁ Δαβὶδ (1055—1015) μόνον ὑπὸ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα καὶ ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη ἠγωνίσθη, ὡπως ἀναγνωρισθῆ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων φυλῶν. Τότε τεθεὶς ἐπὶ κεφαλῆς 300 χιλ. στρατιωτῶν, ὤρμησε κατὰ τῆς Ἱερουσαλήμ, τῆς μόνης πόλεως, ἧτις ἔμενον ἔτι εἰς τὰς χεῖρας τῶν Χαναναίων, κατέλαβε τὴν ἐπὶ τοῦ λόφου Σιών ἀκρό-

πολιν, ἥτις ἦτο ἡ ὀχυροτάτη τῆς χώρας πάσης, καὶ ἐγκατέστη ὀριστικῶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἥτις ὠνομάσθη ἔκτοτε πόλις *Δαβὶδ*. Ὁ *Δαβὶδ* ἐπολέμησεν ἐπὶ δέκα ἔτη κατὰ τῶν γειτόνων λαῶν, προσέβαλε τὴν *Συρίαν*, ἥτις ἀπέπλει κράτος ἐκτεινόμενον ἀπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης μέχρι τοῦ Εὐφράτου καὶ ἤριθμει ὑπὲρ τὰ 5 ἑκατομμύρια κατοίκων. Μόνοι σύμμαχοι τοῦ *Δαβὶδ* ἦσαν οἱ Φοίνικες, οὓς ἐχώριζεν ἀπὸ τῆς Παλαιστίνης τὸ ὄρος *Λίβανος*. Ὁ *Δαβὶδ* κατέστησε τὴν Ἱερουσαλήμ σπουδαίαν πόλιν· διοργάνωσε τὸν στρατὸν καὶ τὸ πολίτευμα. μετένευκε μετὰ μεγάλης πομπῆς εἰς Ἱερουσαλήμ τὴν *Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης* καὶ ἐσκέπτετο νὰ κατασκευάσῃ μεγαλαπρεπέστατον ναόν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ν' ἀποθέσῃ αὐτήν· ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σχέδιον τοῦτο, διότι περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου αὐτοῦ διέπραξε σφάλματα καὶ περιεπλάκη εἰς ἐμφύλιον πόλεμον κατὰ τοῦ ἀποστατήσαντος υἱοῦ αὐτοῦ *Αδισσαλώμ*· ἀποθανὼν δὲ τῷ 1015, ἀφῆκε διάδοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ *Σολομῶνα*.

Σολομῶν (1015—975). Ἡ βασιλεία τοῦ *Σολομῶντος* εἶναι ἡ λαμπροτέρα ἐποχὴ τῆς ἱστορίας τῶν Ἑβραίων· κατ' αὐτὴν οὗτοι διήλθον ἐν εἰρήνῃ, ἀπολαύοντες πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ ἐπεδόθησαν εἰς τὸ ἐμπόριον, ὅπερ διενήργουν μέχρι τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς καὶ Ἀραβίας καὶ τῶν Ἰνδίων, ἀνταγωνιζόμενοι πρὸς τοὺς Φοίνικας. Ἐκ τοῦ πλοῦτου, ὅστις συνεσωρεύθη εἰς τὸ βασιλεῖον αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης καὶ τῆς μακρᾶς εἰρήνης, ὠφεληθεὶς ὁ *Σολομῶν*, ἀνέλαβε νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σχέδιον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἥτοι ν' ἀνεγείρῃ ναὸν τοῦ Κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὄντως ἐκτίσε

μεγαλοπρεπέστατον ναόν, ὃν κατεκόσμησε διὰ χρυσοῦ καὶ κατὰ τὰ ἐγκαίνια αὐτοῦ ἐτέλεσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. μεγάλας πανηγύρεις, εἰς ἃς προσῆλθον πλείστοι Ἰουδαῖοι.

Ὁ Σολομῶν ἐκτίσσε καὶ ἀνάκτορον μεγαλοπρεπές, ἔνθα ἔζη περικυκλούμενος ὑπὸ πολυκρίθμων αὐλικῶν, ποιητῶν καὶ καλλιτεχνῶν, οἵτινες ἐδόξασαν καὶ ἐλάμπρυναν τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. Ἀλλὰ καίπερ διακριθεὶς κατ' ἀρχῆς διὰ τὴν μεγάλην σοφίαν αὐτοῦ, ἐξ οὗ καὶ σοφὸς ὠνομάσθη, ἐν τούτοις περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του ἐξέκλινε τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἣ δὲ βασιλεία του ἔληξεν ἐν μέσῳ μεγάλων στάσεων τοῦ λαοῦ, διότι ἐπέβλαβε βαρεῖς φόρους. Ἐπειδὴ δὲ ὁ υἱὸς καὶ διάδοχος αὐτοῦ Ῥοβοάμ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐλαττώσῃ τοὺς φόρους τούτους, διὰ τοῦτο ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ Σολομῶντος ἀπεσπάσθησαν δέκα ἐκ τῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐξέλεξαν ἄλλον βασιλεῖα, τὸν ἐκ τῆς φυλῆς Ἑφραΐμ. Ἱεροβοάμ οὕτως ἐδιχάσθη τὸ βασίλειον εἰς δύο, εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ ὑπὸ τὸν Ἱεροβοάμ, καὶ τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα, ὅπερ ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν φυλῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμίν, ὑπὸ τὸν υἱὸν τοῦ Σολομῶντος Ῥοβοάμ (975). Τὰ δύο ταῦτα βασίλεια, καταστάνατα πολέμια πρὸς ἄλληλα, ἐξησθένθησαν καὶ διὰ τοῦτο ἐγένοντο λεῖα ξένων κατακτητῶν, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω.*

Βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ (975—722 π. X.).

* Τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ διήρκεσεν ἐπὶ δύο καὶ ἡμισὺν περὶπου αἰῶνας καὶ ἔσχε 19 βασιλεῖς, οἵτινες ἀνῆκον εἰς 7 διαφοροὺς οἴκους. Ὀνομαστότεροι τῶν βασιλέων τούτων ἦσαν ὁ Ἱεροβοάμ, ὁ Ἀχαάβ, ὁ Ἰσὴ καὶ ὁ Ὡσηέ.

Ὁ Ἱεροβοάμ, θέλων νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς ὑπηκόους αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, ἔκτισε ναοὺς καὶ κατεσκευάσε χρυσοὺς μᾶσχος ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ ὄρους Γαριζὶν ἐκτισμένη πρωτεύουσῃ αὐτοῦ Σαμαρείᾳ. Ὁ Ἀχαάβ ὑπῆρξε σκληρότερος πάντων τῶν προκατόχων αὐτοῦ· ἐνομφεῦθη τὴν Φοίνισσαν ἡγεμονόπαιδα Ἰεζάβελ, ἣτις εἰσῆγαγε τὴν λατρείαν τοῦ Βάαλ. Ἄλλ' εἰς τῶν στρατηγῶν τοῦ Ἀχαάβ, ὁ Ἰοῦ, ἐξεθρόνισε τὸν Ἀχαάβ καὶ κατέλαβεν αὐτὸς τὸν θρόνον, τὴν δὲ Ἰεζάβελ ἔρριψεν ὁ λαὸς ἀπὸ τῶν παραθύρων τῶν ἀνακτόρων αὐτῆς· τὸ σῶμά της κατεπατήθη καὶ ἐγένετο βορὰ τῶν κυνῶν.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ὡσηὲ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων Σαλμανασσάρ ἐκυρίευσεν τὴν Σαμάρειαν καὶ κατέστρεψε τὸ βασιλεῖον τοῦ Ἰσραὴλ (722). Ἔσπευε δὲ εἰς αἰχμαλωσίαν τοὺς Ἰουδαίους εἰς Νινεὺν καὶ εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ἔστειλεν Ἀσσυρίους ἀποίκους οἵτινες εἰσῆγαγον εἰς τὸν τόπον τὰ ἔθνη καὶ τὴν θρησκείαν αὐτῶν. Ἡ νέα θρησκεία, ὀνομασθεῖσα Σαμαριτισμός, ἦτο μίγμα Ἰουδαϊσμοῦ καὶ εἰδωλολατρίας.

Ἐν τούτοις αἱ προτροπαὶ δὲν ἔπαυσαν ἀπὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν. Οἱ προφῆται ἠπέιλον αὐτοὺς διὰ μεγάλων δυστυχιῶν, ἂν ἀπεμκρύνοντο ἀπὸ τῆς θρησκείας τοῦ Μωϋσέως. Μεταξὺ τῶν προφητῶν διακρίνονται ὁ Ἡλίας, Ἐλισσαίε, Ἠσαίας, Ἰωνῆς, οἵτινες μετὰ φόβου ἐβλεπον αὐξοῦσαν τὴν δύναμιν τῶν Ἀσσυρίων καὶ προανήγγελλον, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξέλεξε τὸν λαὸν τοῦτον, ὅπως τιμωρήσῃ τὰς κακίας αὐτῶν.

Βασιλείον τοῦ Ἰούδα (975—586 π. X.).

Τὸ βασιλείον τοῦ Ἰούδα διήρκασε περὶ τοὺς τέσσαρας αἰῶνας καὶ ἔσχεν εἴκοσι βασιλεῖς, ἀπογόνους τοῦ Δαβίδ.

Ἡ Μωσαϊκὴ θρησκεία διετηρήθη ἐπὶ μακρὸν ἐν τῷ βασιλείῳ τούτῳ. Ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφάτ ἐνίκησε τοὺς γείτονας λαοὺς καὶ ἐπροστάτευσε τὴν θρησκείαν· ἀλλ' ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰωρὰμ, νυμφευθεὶς τὴν θυγατέρα τῶν βασιλέων τοῦ Ἰσραὴλ Ἀχαάβ καὶ Ἰεζάβελ Ἀταλίαν, δὲν ἠκολούθησε τὸ παράδειγμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφάνη σκληρὸς καὶ διὰ τοῦτο ἐνίκηθη ὑπὸ τοῦ Ἰηοῦ, βασιλέως τοῦ Ἰσραὴλ. Ἡ χήρα αὐτοῦ Ἀταλία ἐγένετο βασίλισσα δι' ἐγκλήματος· διότι ἐνήργησε νὰ θανατωθῶσι πάντες οἱ γόνοι τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας τοῦ Δαβίδ, πλὴν τοῦ νέου Ἰωάκ, ὅστις διεσώθη ἀνατραφεὶς κρυφίως ὑπὸ τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἡ Ἀταλία ἐξεθρονίσθη καὶ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ὁ Ἰωάκ (877). Τὸ βασιλείον τοῦ Ἰούδα ἔβαινεν ἐξασθενεῖν ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, ἐν οἷς συγκαταλέγεται καὶ ὁ Ἀχαζ, ἐγένετο φόρου ὑποτελὲς εἰς τοὺς Ἀσσυρίους παρὰ τοὺς ἀγῶνας τῶν προφητῶν Ὡσηέ, Ἠσαίου καὶ Ἰωνᾶ. Ἐν τούτοις ἀνέζησεν ἐπ' ὀλίγον ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἐζεκία, ἑνὸς τῶν φρονιμωτέρων ἀπογόνων τοῦ οἴκου Δαβίδ, ὅστις ἀπέκρουσεν ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλήμ τοὺς Ἀσσυρίους ὑπὸ τὸν Σενναχηρίβ (712). Ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἐζεκία οἱ Ἰουδαῖοι καὶ πάλιν ἐξώκειλαν καὶ διηρέθησαν. Ἡ χώρα αὐτῶν ἐλεηλατήθη διαδοχικῶς ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Μαρασσῆ καὶ ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἐπὶ τῆς τοῦ Ἰασία, τῷ

606· ἡ Ἱερουσαλήμ. ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ναβουχοδονόσορος καὶ πλείστοι ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἤχθησαν αἰχμαλῶτοι εἰς Βαβυλῶνα¹. Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ αὐθις οἱ Ἰουδαῖοι ἐστασίασαν ἐν Ἱερουσαλήμ κατὰ τῶν Βαβυλωνίων, ὁ Ναβουχοδονόσορ ἐπανήλθε κατ' αὐτῶν καὶ τῷ 586 κατηδάφισε τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος καὶ ἔστυρε τοὺς ὑπολειφθέντας Ἰουδαίους αἰχμαλῶτους εἰς τὴν Βαβυλῶνα μετὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν Σεδεκίου.

Τῷ 536 Σύρος ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, νικήσας τὸν Βαλτάσσαρ, βασιλεῖα τῆς Βαβυλῶνας, καὶ ὑποτάξας τὸ βασίλειον αὐτοῦ, ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς ἐν αἰχμαλωσίᾳ Ἰουδαίους, νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν καὶ ν' ἀνοικοδομήσωσι τὸν ναὸν τῶν· οἱ Ἰουδαῖοι ἐπανήλθον μὲν, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσαν πλέον τοῦ λοιποῦ ν' ἀνακτήσωσι τὴν ἐλευθερίαν τῶν. Κατ' ἀρχὰς ἦσαν ὑποτελεῖς εἰς τοὺς Πέρσας· ἀπὸ δὲ τῆς περσικῆς κυριαρχίας περιήλθον εἰς τὴν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ἔπειτα εἰς τὴν τῶν διαδόχων αὐτοῦ ἐλλήνων βασιλείων τῆς Συρίας, τῶν Σελευκιδῶν, οἵτινες μεγάλως κατεδίωξαν αὐτούς. Ἔνεκα τῶν διωγμῶν τούτων οἱ Ἰουδαῖοι, ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀνδρείου ἀρχηγοῦ αὐτῶν Ἰούδα τοῦ Μακκαβαίου καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἀπετίναξαν μὲν τὸν ζυγὸν τῶν Σελευκιδῶν ἐπὶ βραχὺ, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὑπέκυψαν καὶ πάλιν.

Τῷ 64 π. Χ. οἱ Ῥωμαῖοι κατέλαβον τὴν Παλαιστίνην καὶ διώρισαν (39 π. Χ.) βασιλεῖα αὐτῆς τὸν Ἡρώδη², ἐφ' οὗ ἐ-

1. Τότε ἤκμαζεν ὁ προφήτης Ἱερεμίας, ὅστις ἐθρήνησε τὴν πτώσιν τῆς Ἱερουσαλήμ· ἐν δὲ τῇ αἰχμαλωσίᾳ διεκρίθη ὁ προφήτης Δαριήλ, ἐξηγγήσας τὸ ἐνύπνιον τοῦ Ναβουχοδονόσορος καὶ τὰς λέξεις Μανή—Θακείλ—Φαρέε εἰς τὸν Βαλτάσσαρ.

γεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἀλλ' ἐπειδὴ βραδύτερον οἱ Ἰουδαῖοι ἀπεπειρήθησαν ν' ἀποσείσωσι τὸν ζυγὸν τῶν Ῥωμαίων, ὁ αὐτοκράτωρ αὐτῶν Τίτος τῷ 70 μ. Χ. εἰσῆλθε μετὰ πολυπληθοῦς στρατοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, ἣν καὶ παρέδωκε πᾶσαν εἰς τὸ πῦρ, ὥστε δὲν ἔμεινεν οὐδὲ λίθος ἐπὶ λίθου ἐν τῇ λαμπρᾷ ἐκείνῃ πόλει. Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον ἀπωλέσθησαν ὑπὲρ τὸ ἑκατομῦριον Ἰουδαίων, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωλήθησαν ὡς δούλοι ἢ διεσπάρησαν εἰς τὸν κόσμον καὶ διατελοῦσι μέχρι τῆς σήμερον ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ.

Οὐδεὶς λαὸς τῆς ἀρχαιότητος ἦτο τόσον καλῶς συντεταγμένος, ὅσον οἱ Ἰουδαῖοι· καὶ μετὰ τὴν διασπορὰν αὐτῶν διφυλάχαν τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα καὶ ἀνῆκον εἰς τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἐθνικότητά των, μαλονότι δὲν ἔχουσι πατριδα. Οἱ Ἰσραηλίται υπερβαίνουσι πάντας τοὺς ἀρχαίους λαοὺς κατὰ τὴν φιλολογίαν ἐν γένει. Αὕτη δὲ συνίσταται ἐκ πεζῶν καὶ ἐυμέτρων συγγραμμάτων, τὰ ὅποια εἶναι ἱστορικά, διδακτικά, προφητεῖαι καὶ ποιήματα λυρικά καὶ τὰ ὅποια ὅλα συνειλεγμένα εἰς ἓν, φέρουσι τὸ ὄνομα Παλαιὰ Διαθήκη.

Δ' ΜΗΔΟΙ

Πρὸς Ἀ τοῦ Τίγρητος κεῖται ὄρεινὴ χώρα, ἣτις ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ ἰσθμὸν μεταξὺ τοῦ Περσικοῦ κόλπου καὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης. Τὰ βόρεια μέρη τοῦ ἰσθμοῦ τούτου κατείχον οἱ Μῆδοι, τὰ δὲ νοτιανατολικά οἱ Πέρσαι, οἵτινες εἶχον τὴν αὐτὴν θρησκείαν, τὰ αὐτὰ ἥθη καὶ ἔθιμα καὶ ἀνῆκον εἰς τὴν αὐτὴν καὶ οἱ Μῆδοι φυλὴν.

Ἡ Μηδία κατ' ἀρχάς ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων καὶ μακρὰ ἔτη ἦτο ὑπόδουλος εἰς αὐτούς· κατόπιν ὁμως ἀπέκτησε τὴν αὐτονομίαν αὐτῆς διὰ τοῦ σατραπόυ Ἀρβάκου.

Οἱ Μῆδοι ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἦσαν διηρημένοι εἰς φυλάς πολεμίας πρὸς ἀλλήλας, ἅς συνήνωσεν εἰς ἓν καὶ ἀπέτελεσε τὸ τῆς Μηδίας βασιλείου ὁ Δηϊόκη τῷ 708 π. Χ. Ὁ εὐφυῆς οὗτος, ἀλλὰ καὶ φιλόδοξος βασιλεὺς κατώρθωσε νὰ ἀυξήσῃ τὰ ὅρια τοῦ κράτους αὐτοῦ· ἔκτισε λαμπρὰν πρωτεύουσάν, τὰ Ἐκβάτανα, ἣν περιτειχίσε¹ δι' ἀσφαλῶν τειχῶν καὶ ἐκαλλώπισε μεγαλοπρεπῶς· κυβερνήσας δὲ ῥοιόνιμως καὶ μετὰ δικαιοσύνης ἀπέθανε μετὰ βασιλείαν 53 ἐτῶν τῷ 655 π. Χ.

Τὸν Δηϊόκην διεδέξατο ὁ υἱὸς αὐτοῦ Φραόρτης (655—633). Οὗτος συνεκρότησε πολυάριθμον στρατεύμα καὶ προσέβαλε τὴν Νινευί, ἀφ' οὗ πρῶτον ὑπέταξε τὴν Περσίαν καὶ ἄλλας χώρας. Ἀλλὰ νικηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων, ἐφανεύθη μετὰ τοῦ πλείστου μέρους τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸν Φραόρτην ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Κναζάρης (633—593), ὅστις ὑπῆρξε μᾶλλον φιλοπόλεμος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τοῦ ὁποῦοι θέλων νὰ ἐκδικήσῃ τὸν θάνον ἐξεστράτευσε μετὰ μεγάλου στρατοῦ κατὰ τῆς Νινευί (625)· ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ νικήσῃ τοὺς Ἀσσυρίους

1. Ἡ πόλις αὕτη περιτειχίσθη δι' ἐπὶ παραλλήλων περιβόλων διαφόρων κεχρωματισμένων, ἕκαστος τῶν ὁποίων ὑπερέιχε τὸν κατώτερον κατὰ τὴν ὕψος τῶν ἐπάλξεων. Ὁ πρῶτος περιβόλος εἶχε τὰς ἐπάλξεις κεχρωματισμένας διὰ λευκοῦ χρώματος, ὁ δεῦτερος διὰ μέλανος, ὁ τρίτος διὰ πορφυροῦ, ὁ τέταρτος διὰ κυανοῦ, ὁ πέμπτος δι' ἐρυθροῦ πορτογαλλίνου, ὁ ἕκτος δι' ἀργυροῦ καὶ ὁ ἕβδομος διὰ χρυσοῦ. Ἐντὺς δὲ τούτων καὶ ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτέρου καὶ ὀχυροτέρου μέρους αὐτῆς, ἦσαν τὰ ἀνάκτορα καὶ τὸ θεσαυροφυλάκιον τοῦ βασιλείου.

διότι ταυτοχρόνως εἰσέβαλον εἰς τὸ κράτος αὐτοῦ οἱ Σκύθαι, οἵτινες διέπρεπον πρὸ πάντων ὡς ἄριστοι τοξόται. Οἱ βάρβαροι οὗτοι, ἔλθόντες ἐκ τῶν βορείων μερῶν τῆς Ἀσίας, κατείχαν ἐπὶ 28 ἔτη καὶ ἐληλάτουν τὴν δυτικὴν Ἀσίαν. Ὁ Κυαξάρης ἀπηλλάγη αὐτῶν, προσκαλέσας, ὡς λέγεται, τοὺς ἐπισημοτέρους τῶν ἀρχηγῶν τῶν Σκυθῶν εἰς μέγα συμπόσιον, καθ' ὃ μεθύσας αὐτοὺς, ἀπέσφαξεν ἅπαντας, καὶ οὕτω τὰ ἄτακτα στίφη τῶν βαρβάρων τούτων κατεστράφησαν. Ἀπαλλαγεῖς λοιπὸν τοῦ ἐκ τῶν Σκυθῶν κινδύνου ὁ Κυαξάρης, συνεμάχησε μετὰ τοῦ διοικητοῦ τῆς Βαβυλωνῆς Ναβοπόλασσάρ καὶ οἱ δύο ὁμοῦ ἐκστρατεύσαντες κατὰ τῆς Νινευὶ κατέλαβον αὐτὴν (606) καὶ κατέλυσαν ὀριστικῶς τὸ κράτος τῶν Ἀσσυρίων. Μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Νινευὶ ὁ Κυαξάρης κατέλαβε τὰ βόρεια τοῦ Τίγρητος καὶ Εὐφράτου καὶ ὑπέταξε τὴν Μ. Ἀσίαν μέχρι τοῦ Ἰλίου ποταμοῦ, εἶτα δὲ ἐπολέμησε πρὸς τοὺς Λυδοὺς⁽¹⁾. Ὁ κατὰ τῶν Λυδῶν πόλεμος διήρκεισεν ἐπὶ πέντε ἔτη καὶ ἦτο

1. Ἀφορμὴν ὁ πόλεμος οὗτος ἔχει τὴν ἐξῆς: Ὁ Κυαξάρης εἶχεν ἐκλέξῃ Σκύθας τινάς, διαπρέποντας ἐπὶ κωνηγετικῇ καὶ τοξευτικῇ ἱκανότητι ὡς κωνηγοὺς καὶ προμηθευτὰς τῆς βασιλικῆς τραπέζης του. Ἐμπιστευθεὶς μάλιστα εἰς αὐτοὺς καὶ ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἵνα διδάξωσιν αὐτὸν τὴν τοξευτικὴν. Ἐπειδὴ ὁμοῦ προσημέγη ποτὲ πρὸς αὐτοὺς σκληρῶς, οἱ Σκύθαι ἀπεράσισαν νὰ ἐκδικηθῶσιν αὐτόν. Ὅθεν καταμαλίσαντες τὸν υἱὸν τοῦ Κυαξάρου, ἐμαγείρευσαν αὐτόν καὶ παρέθηκαν εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Κυαξάρου ὡς κνήμιον· ὁ Κυαξάρης καὶ ἰοστράπεζοι αὐτοῦ, μηδὲν ὑποπτεύσαντες τὸ πρῆγμα, ἔφαγον ἐκ τοῦ παρασκευασθέντος καὶ παρατεθέντος φαγητοῦ, οἱ δὲ Σκύθαι μετὰ τὴν ἐπέλασιν τῆς ἀποτροπαίου πράξεως αὐτῶν κατέφυγον πρὸς τὸν βασιλεῖα τῶν Λυδῶν Ἀλυάττην, οἵτινες ἐπεκαλέσθησαν τὴν προστασίαν. Ἀνακαλυφθέντος τοῦ πράγματος, ὁ Κυαξάρης ἀπήγγησε πρὸς τὸν Λυδοῦν νὰ παραδώσωσιν εἰς αὐτόν τοὺς κακούργους· καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνοι ἠνέχθησαν, ἐξερράγη ὁ πόλεμος οὗτος.

ἀμφίρροπος· κατὰ τὸ ἕκτον ὅμως ἔτος συνέβη ἠλιακὴ ἔκλειψις, ἣν εἶχε προεῖπη εἰς τοὺς Ἰωνᾶν ὁ ἐκ τῶν ἑπτὰ σοφῶν τῆς Ἑλλάδος *Θαλῆς ὁ Μιλήσιος*. οἱ ἐμπόλεμοι, πτοηθέντες ἐκ τοῦ πρωτοφανοῦς τούτου φαινομένου, ὑπέλαβον αὐτὸ ὡς σημεῖον τῆς ὀργῆς τῶν θεῶν καὶ ἐσυνθηκολόγησαν τῇ μεσολαβήσει τῶν βασιλείων τῆς *Κιλικίας* καὶ *Βαβυλῶνος*. ὅπως δὲ συσφίξωσιν ἐπὶ μᾶλλον τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν, ὁ βασιλεὺς τῶν Λυδῶν Ἀλυάττης ἔδωκε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ὡς σύζυγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Κυαξάρου *Ἀστυάγη*, ἥστις καὶ ἐβασίλευσε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κυαξάρου.

Ὁ Ἀστυάγης ἐβασίλευσεν εἰρηνικῶς ἀπὸ τοῦ 593 μέχρι τοῦ 559, ὅτε ἐξεθρονίσθη ὑπὸ τοῦ ἐγγόνου αὐτοῦ *Κύρου*, υἱοῦ τῆς θυγατρὸς τοῦ *Μαρδάνη* καὶ τινος ἀφανοῦς Πέρσου *Καμβύσου*. Ὁ Κύρος, ἐκστρατεύσας κατὰ τοῦ Ἀστυάγου, ἐνίκησε τοὺς Μήδους, κατέλυσε τὸ βασίλειον αὐτῶν καὶ συνήνωσε τὴν Περσίαν καὶ Μηδίαν ὑπὸ τὸ ἴδιον σκῆπτρον. Ἐνταῦθα τελευτᾷ ἡ ἱστορία τῶν Μήδων (559 π. Χ.).

Σείργιος Καταΐμης

Ε' ΠΕΡΣΑΙ

Οἱ Πέρσαι, αὐτόνομοι κατ' ἀρχὰς ὄντες, ὑπεδοκλώθησαν ἔπειτα εἰς τοὺς Μήδους ἐπὶ τοῦ βασιλέως *Φραόρτου*. μετ' ὀλίγον ὅμως ἠλευθερώθησαν καὶ ἀπετέλεσαν ἴδιον καὶ ἀνεξάρτητον βασίλειον. Ἀλλὰ τὸ περσικὸν βασίλειον ἦτο μικροῦ λόγου ἄξιον ὅτε ἐγενήθη ὁ Κύρος.

Ὁ Κύρος ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 559 μέχρι τοῦ 529 π. Χ., ὑπῆρξε δὲ θεμελιωτὴς τοῦ μεγάλου ἐκείνου περσικοῦ κράτους,

Ἱστορία ἀνατ. ἐθνῶν Κούζου

3

τὸ ὅποιον κατελύθη τῷ 331 π. Χ. ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας *Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου*.

Κατὰ τὸν *Ἡρόδοτον*, μάγος προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ πάππου τοῦ Κύρου Ἀστυάγου, ἵνα ἐρμηνεύσῃ εἰς αὐτὸν τρομακτικόν τι ὄνειρον, προεῖπεν εἰς αὐτὸν ὅτι ἡ κόρη αὐτοῦ καὶ σύζυγος τοῦ Πέρσου Καμβύσου Μανδάνη ἔμελλε νὰ γεννήσῃ υἱόν, ὅστις θὰ ἐξεθρόνιζε τὸν πάππον αὐτοῦ καὶ θὰ ἐγίνετο βασιλεὺς ἀπάσης τῆς Ἀσίας. Ὅθεν ὁ Ἀστυάγης ἠθέλησε νὰ θανατώσῃ τὸν ἔγγονον αὐτοῦ Κύρον ἅμα γεννηθέντα καὶ πρὸς τοῦτο παρέδωκε τὸ βρέφος εἰς τινὰ μεγιστᾶνα ὀνόματι *Ἀρπαγον*, ὅστις παρέδωκε τὸν Κύρον εἰς τινὰ τῶν ποιμένων αὐτοῦ, ὅπως ἐκθέσῃ αὐτὸν εἰς τὰ ὄρη πρὸς βορᾶν τῶν θηρίων. Ὁ ἀγαθὸς ὅμως ποιμὴν ἀνέθρεψε κρυφίως αὐτὸν ὡς ἴδιον υἱόν καὶ οὕτω τὸ παιδίον ἐσώθη. Ἐξ ἐκτάκτου τινὸς συμβεβηκότος ὅμως ἀναγνωρισθεὶς ὁ Κύρος, ἐστάλη πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ εἰς τὴν Περσίαν, ὅπου ἐξεπαιδεύθη εἰς πᾶν εἶδος πολεμικῆς ἀσκήσεως. Τῷ δὲ 559 π. Χ. ἀπεστάτησε κατὰ τοῦ Ἀστυάγου καὶ ἀφ' οὗ ἐνίκησε καὶ ἡγχαλώτισεν αὐτόν, ὑπέταξε τοὺς Μήδους εἰς τοὺς Πέρσας καὶ θεμελίωσε τοιοῦτοτρόπως τὸ περσικὸν βασίλειον.

Ἀκολούθως ὁ Κύρος ἐπετέθη κατὰ τῶν ἄλλων γειτόνων αὐτοῦ ἐνίκησε τὸν ἰσχυρὸν βασιλέα τῶν Λυδῶν *Κροίσον* σύμμαχον τῶν Βαβυλωνίων καὶ κατέλαβε τῆς *Σάρδεϊς* (548) κατέκτησε τὴν Μ. Ἀσίαν καὶ ὑπέταξε τὰς ἐν αὐτῇ ἑλληνικὰς ἀποικίας· κατόπιν ἐστράφη πρὸς Α καὶ ἤνωσεν ὑπὸ τὸ σκῆπτρον αὐτοῦ πᾶσαν τὴν χώραν τοῦ Ἰρὰν μέχρι τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ.

Ἄφ' οὗ δὲ ἐξησφάλισε τὰ ἀνατολικά μέρη τοῦ κράτους του, ἔπειτα ἐπειχέρησε μεγάλην κατὰ τῆς Βαβυλωνῶν ἐκστρατείαν, ἐνίκησε τὸν βασιλέα αὐτῆς Βαλτάσαρ, εἰσῆλθεν ἐντὸς τῆς πόλεως διὰ τῆς κοίτης τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ, τοῦ ὁποίου μετέστρεψε τὸ ρεῖθρον (538) καὶ ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς ἐν Βαβυλῶνι αἰχμαλώτους Ἰουδαίους νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν πατρίδα των (536) καὶ νὰ οἰκοδομήσωσι τὸν ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ. Μετὰ ταῦτα ὑπέταξε τὴν Φοινίκην καὶ Συρίαν καὶ ἐξέτεινε τὸ κράτος αὐτοῦ μεταξὺ τῆς Μεσογείου, τῆς Ἐρυθρᾶς, τοῦ Περσικοῦ κόλπου, τοῦ Ἰνδοῦ, τῆς Κασπίας καὶ τοῦ Εὐξείνου, ἤτοι ἐγένετο κύριος ἀπάσης τῆς τότε γνωστῆς Ἀσίας.

Ὁ Κύρος ἀπέθανε πολεμῶν, ὡς λέγει ὁ Ἡρόδοτος, κατὰ τῶν *Μαυσαρετῶν*, λαοῦ σκυθικῆς καταγωγῆς, ὅστις ἔζη πρὸς ἀνατολὰς τῆς Κασπίας. Καταδιώκων τοὺς *Μαυσαγέτας*, παρεσύρθη εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς χώρας καὶ, περικυκλωθεὶς ὑπ' αὐτῶν, ἐφονεύθη τῷ 529 π. Χ. Λέγεται δὲ ὅτι ἡ βασίλισσα τῶν *Μαυσαγετῶν* *Τόμιρις*, ἀποκόψασα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἐβύβισεν εἰς πίθον πλήρη ἀνθρωπίνου αἵματος, ἀνακράξασα· «*Κορέσθητι ἐκ τοῦ αἵματος τούτου, τὸ ὅποιον τόσον ἠγάπησας!*» Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κύρου ὁ λαός, εὐγνωμονῶν πρὸς αὐτόν, ἀνήγειρεν εἰς τὴν πρωτεύουσάν αὐτοῦ, τὰς *Πασαργάδας*, μέγαν τύμβον.

Ὁ Κύρος ἀφῆκε δύο υἱούς, τὸν *Καμβύσην*, ὅστις ἐγένετο διάδοχος αὐτοῦ, καὶ τὸν *Σμέρδην*, ὅστις διωρίσθη διοικητῆς τῆς Ἀρμενίας καὶ Μηδίας. Ὁ *Καμβύσης* (529—522) ἐπὶ κεφαλῆς μεγάλου στρατοῦ ἐβάδισε κατὰ τῆς Αἰγύπτου νικῆ-

σας δὲ τοὺς Αἰγυπτίους¹ παρὰ τὸ *Πηλοῦσιον* (525), ἐκυρίευσεν τὴν πρωτεύουσαν αὐτῶν *Μέμφιν*, ἔσφαξε τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν τοῦ *Υἰαμμηνίτου* καὶ ἐδείχθη σκληρότατος καὶ αἰμοχαρής· ἐπειδὴ δὲ περιεφρόνησε τὴν θρησκείαν τῶν Αἰγυπτίων, κατέστη λίαν μισητός εἰς αὐτοὺς καὶ τούτου ἕνεκα ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ τε καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ οὐδέποτε ἐστερεώθη ἐν Αἰγύπτῳ.

Μὴ ἀρκεσθεὶς εἰς μόνην τὴν κατάκτησιν τῆς Αἰγύπτου, ἐβάδισε κατὰ τῆς *Καρχηδόνος* καὶ ἐπεχείρησε νὰ λαφυραγωγῆσθαι κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ τὸν ἐν *Λιβύῃ* ναῶν τοῦ *Ἀμμωνίου Διός*²· ἀλλ' ἀπέτυχεν, ὡς ἀπέτυχε καὶ ἐν τῇ κατὰ τῆς *Αἰθιοπίας* ἐκστρατείᾳ αὐτοῦ, διότι οἱ στρατιῶται αὐτοῦ ἐξηντλημένοι, στερούμενοι δὲ καὶ τροφῶν, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προχωρήσωσιν εἰς τόπον ἔρημον καὶ νοσώδη. Ὅθεν ἠναγκάσθη νὰ ἐπανέλθῃ κατεσπευσμένως εἰς Αἴγυπτον. Ἐνταῦθα εὔρε τοὺς Αἰγυπτίους πανηγυρίζοντας τὴν ἑορτὴν τοῦ θεοῦ αὐτῶν *Ἀπιου βοός*. Τὸ θέαμα τοῦτο κατέστησεν αὐτὸν παράφρονά, διότι ἐνόμισεν ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἔχαιρον διὰ τὰς ἀποτυχίας του· διὰ τοῦτο ὑπῆρξεν ἀκράτητος ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ, φονεύσας διὰ τοῦ ἰδίου ξίφους τὸν ἱερόν βοῦν τῶν Αἰγυπτίων καὶ μαστιγῶσας τοὺς ἱερεῖς αὐτῶν.

1. Διηγούνται ὅτι διὰ τοῦ ἐξῆς ἐπιτηδείου τεχνάσματος κατώρθωσεν ὁ *Καμβύσης* νὰ νικήσῃ τοὺς Αἰγυπτίους. Παρέταξε πρὸ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ κίνας, γαλιᾶς καὶ κριοὺς, ζῶα δηλονότι, τὰ ὅποια οἱ Αἰγύπτιοι ἔσεβον ὡς ἱερά καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐτόλμων νὰ τοξεύωσι κατὰ τῶν στρατιωτῶν τοῦ *Καμβύσου* ἐκ φόβου, μὴ θανατώσωσι καὶ τὰ ζῶα ἐκεῖνα.

Κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ ἐδολοφονήθη ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σμέρδιου καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Μερὴη. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Καμβύσου ἐξεργάγη ἐν Περσίᾳ στάσις τῶν Μάργων, οἵτινες, ὠφελοῦμενοι ἐκ τῆς ἄκρας ὁμοιότητος τοῦ μάγου Γαυμάτα πρὸς τὸν δολοφονηθέντα ἀδελφὸν τοῦ Καμβύσου Σμέρδιον, ἀνηγόρευσαν αὐτὸν βασιλεῖα τῶν Περσῶν, κηρύττοντες ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ Σμέρδις. Τοῦτο μαθὼν ὁ Καμβύσης, ἔσπευσε νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἄρπαγα τοῦ θρόνου, ἀλλὰ καθ' ὁδὸν, ἐν ᾗ ἀνέβαινε τὸν ἵππον του, ἐπληρώθη διὰ τοῦ ἰδίου ξίφους καὶ ἀπέθανεν (522), ἐβασίλευσε δὲ ἐν Περσίᾳ ὁ μάγος Γαυμάτας, ὁ ἐπικαλούμενος Ψευδόσμερδις, ἐπὶ ἑπτὰ μῆνας· βραδύτερον ὅμως ἐγένετο γνωστὴ ἡ καταγωγὴ αὐτοῦ καὶ ὁ σφετερισμὸς τοῦ θρόνου, ἑπτὰ δὲ εὐγενεῖς Πέρσαι συνομόσαντες ἐφόνευσαν τὸν Ψευδόσμερδιον, τότε δὲ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ὁ ἐκ τῶν 7 συνωμοτῶν Δαρεῖος ὁ Ὑστάσπου (521—485).

Ἀκινάκης.

Ὁ Δαρεῖος, ἵνα ἐξασφαλίσῃ εἰς ἑαυτὸν τὸν θρόνον, ἐνυμφεύθη μίαν τῶν θυγατέρων τοῦ Κύρου, τὴν Ἀτοσσαν, ἀλλ' εἶχε νὰ παλαίσῃ πρὸς πολλὰ προσκόμματα. Ἀπασαί σχεδὸν αἱ ὑπὸ τοῦ Κύρου κυριευθεῖσαι χῶραι, ὠφελοῦμενοι ἐκ τῆς ἀνωμαλίας, τὴν ὁποίαν προεκάλεσεν ἐν τῷ περσικῷ κράτει ἡ ἀποστασία τοῦ Γαυμάτα, ἐστασίασαν καὶ ἔπρεπε νὰ ὑποταγῶσιν ἐκ νέου. Ἐν τούτοις ὁ Δαρεῖος κατάρθρωσε διὰ τῆς δραστηριότητος καὶ φρονήσεως αὐτοῦ νὰ καταβάλλῃ πάσας τὰς στάσεις ταύτας, νὰ κυριεύσῃ δὲ ἐκ νέου καὶ τὴν Βαβυλῶνα (518), ἥτις ἀντίστη κατ' αὐτοῦ ἐπὶ 18 ὅλους μῆνας· κατάρ-

ὄψε δὲ νὰ κυριεύσῃ τὴν πόλιν ταύτην ὁ Δαρεῖος μόνον διὰ τῆς ἀφοσιώσεως ἐνὸς ἀλλοτρίου αὐτοῦ, τοῦ Ζωπίρου. Οὗτος ἠκρωτηριάσθη κατὰ τὴν ῥίνα καὶ τὰ ὄτα καὶ ἐμφανισθεὶς εἰς τοὺς Βαβυλωνίους διεξετραγώδει τὴν ἀθλίαν κατάστασιν αὐτοῦ, λέγων ὅτι ἔπαθε ταῦτα ὑπὸ τοῦ Δαρείου, ὃν διακαῶς ἐπόθει νὰ ἐκδικηθῇ. Οἱ Βαβυλώνιοι, πιστεύσαντες εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ, ἐνεπιστεύθησαν εἰς αὐτὸν τὴν διοίκησιν τοῦ στρατοῦ αὐτῶν οὕτω δὲ κατώρθωσεν ὁ Ζωπίρος νὰ παραδώσῃ τὴν πόλιν εἰς τὸν Δαρεῖον, ὅστις ἐθανάτωσε τοὺς πρωτουργοὺς τῆς στάσεως καὶ κατηδάφισε τὰ ὄχυράματα τῆς πόλεως. Εὐγνώμωνῶν δὲ ὁ Δαρεῖος διὰ τὰς νίκας του ἐν γένει, ἐχάραξε πρὸς ἀνάμνησιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους *Βαγιστάρου* μέγα ἀνά-

Ἄκόντιον.

γλυφον, παριστάνον αὐτὸν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ὑπεριπταμένου Ὁρομάσθου προσδεχόμενον δεσμίους τοὺς ἐννεὰ ὑπ' αὐτοῦ ἠττηθέντας βασιλεῖς.

Πρῶτος ὁ Δαρεῖος ἔκοψε χρυσοῦν νόμισμα, τὸν ἐξ αὐτοῦ ὀνόμασθέντα *Δαρεικόν*, ὅστις ἰσοῦτο πρὸς εἴκοσιν ἑλληνικὰς δραχμάς, διήρσε δὲ καὶ τὸ κράτος του εἰς εἴκοσι *σατραπείας*, ἅτοι νομούς.

Ὁ Δαρεῖος ἀκολούθως ἐπεχείρησεν ἐκστρατεῖαν κατὰ τῶν ἐν Εὐρώπῃ *Σκυθῶν*, τῶν κατοικούντων τὰ μεσημβρινὰ τῆς νῦν

Εὐρωπαϊκῆς Ῥωσσίας. Πρὸς τοῦτο διέβη τὸν Βόσπορον, υπέταξε μέρος τῆς Θράκης, διέβη τὸν Δούναβιν διὰ γεφύρας, ἧς τὴν φύλαξιν ἐνεπιστεύθη εἰς τοὺς ἔλληνας ἡγεμόνας τῆς Ἰωρίας, Ἰστιαίων, Μιλτιάδην κ. ἄ., καὶ ἔπειτα προηχώρησε κατὰ τῶν Σκυθῶν. Οὗτοι ὅμως ἔφευγον πρὸ τῶν στρατευμάτων τοῦ Δαρείου διὰ τῶν ἀπεράντων πεδιάδων αὐτῶν, καίοντες καὶ καταστρέφοντες τὴν χώραν. Ὁ Δαρείος βλέπων ὅτι ἑματαιοπύνει καταδιώκων τὸν λαὸν τοῦτον, στερούμενος δὲ καὶ ζωοτροφῶν, ἠναγκάσθη νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὴν Περσίαν, διαβάς πάλιν τὴν ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως γέφυραν, ἣν ὁ Ἰστιαῖος, παρὰ τὰς προτροπὰς τοῦ Μιλτιάδου νὰ διαλύσωσιν αὐτήν, ἐφύλαξε πιστῶς (515).

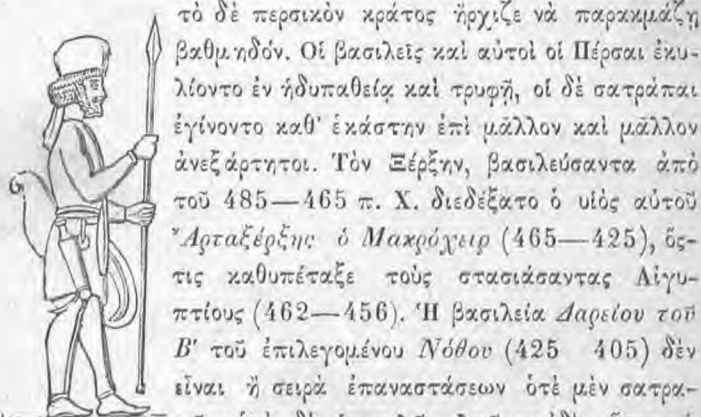
Τὴν ἀποτυχίαν ὅμως ταύτην ἀνεπλήρωσεν ὁ Δαρείος κατὰ κτήσας μέρος τῆς Ἰνδικῆς. Τὸ περτικὸν κράτος ἐπὶ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου ἔφθασεν εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· ὅρα αὐτοῦ ἦσαν πρὸς Β μὲν ὁ Δούναβις, ὁ Εὐξείνιος, ὁ Καυκάσος καὶ ἡ Κασπία· πρὸς Α ὁ Ἰνδός· πρὸς Ν ὁ Ὀμαρικός καὶ ὁ Περσικός κόλπος καὶ τὰ νότια τῆς Ἀραβίας καὶ Αἰθιοπίας· πρὸς Δ ἡ Καρχηδῶν ἐν Ἀφρικῇ καὶ ἡ Μακεδορία ἐν Εὐρώπῃ.

Δαρεικός.

Κατόπιν ὁ Δαρείος ἐπεχείρησε νὰ ὑποτάξῃ καὶ τὴν Ἑλλάδα· ἀφορμὴν δὲ εἰς τοῦτο ἔλαβεν ἐκ τῆς στάσεως τῶν ἐν τῇ Μικρῇ Ἀσίᾳ Ἰωνῶν (500—494), οὓς ἐβοήθησαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Ἐρετριεῖς, πυρπολήσαντες τὴν λαμπρὰν πρωτεύουσαν τῆς Λυδίας, τὰς Σάρδεις. Ἀφ' οὗ ὅμως ὁ Δαρείος ἐνίκησε καὶ υπέταξε τοὺς Ἴωνας, ἔπειτα, πνέων ἐκδίκησιν κατὰ τῶν Ἀ-

θηαίων, διερεθιζόμενος δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ αὐλῇ αὐτοῦ ἐξορίστου τυράννου τῶν Ἀθηνῶν Ἰππίου, ἔστρεψε τὰ ὄπλα, τοῦ κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλ' οἱ κατὰ τῶν Ἑλλήνων πόλειμοι, τοὺς ὁποίους ἤρχισε μὲν αὐτός (ἢ ἐν *Μαραθῶνι μάχῃ* 490), ἐξηκολούθησε δὲ ὁ υἱὸς καὶ διάδοχος αὐτοῦ Ξέρξης (ἢ ἐν *Θερμοπύλαις μάχῃ*, ἢ ἐν *Σαλαμίτι ναυμαχίᾳ*, ἢ ἐν *Πλαταιαῖς* καὶ ἢ ἐν *Μυκάλη μάχῃ*), ὄχι μόνον ἀπέληξαν εἰς τὸν θρίαμβον τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ ἐβλαψαν τὰ μάλιστα τὸ περσικὸν κράτος. Οἱ θαλασσοκρατοῦντες ἤδη Ἕλληνες ἀφῆρσαν ἀπὸ τῶν Περσῶν ἅπασαν τὴν παραλίαν τῆς Μ. Ἀσίας,

Ἡρότης λογχοφόρος.

τὸ δὲ περσικὸν κράτος ἤρχιζε νὰ παρακμᾷ βραχυμῆδόν. Οἱ βασιλεῖς καὶ αὐτοὶ οἱ Πέρσαι ἐκυλίοντο ἐν ἡδυπαθείᾳ καὶ τρυφῇ, οἱ δὲ σατράπαι ἐγίνοντο καθ' ἑκάστην ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀνεξάρτητοι. Τὸν Ξέρξην, βασιλεύσαντα ἀπὸ τοῦ 485—465 π. Χ. διεδέξατο ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀρταξέρξης ὁ Μακρόχειρ (465—425), ὅς τις καθυπέταξε τοὺς στασιάζοντας Αἰγυπτίους (462—456). Ἡ βασιλεία Δαρείου τοῦ Β' τοῦ ἐπιλεγομένου Νόθου (425—405) δὲν εἶναι ἢ σειρὰ ἐπαναστάσεων ὅτε μὲν σατραπῶν, ὅτε δὲ ὑποτελῶν λαῶν οὐδὲν ἤτταν ὁ πόλεμος τῶν Ἑλλήνων πρὸς ἀλλήλους συνετέλεσεν, ὥστε οἱ Πέρσαι νὰ γίνωσι καὶ πάλιν κύριοι τῆς Μ. Ἀσίας. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δαρείου ἐβασίλευσεν ὁ πρεσβύτερος υἱὸς αὐτοῦ Ἀρταξέρξης ὁ Μνήμων (405—359) οὗτος ἐφόνευσεν ἐν τῇ ἐν Κουνάξοις μάχῃ (401)

τὸν νεώτερον ἀδελφὸν αὐτοῦ Κύρον, ὅστις εἶχεν ἐκστρατεύσει κατ' αὐτοῦ, καὶ διὰ τῆς Ἀρτακιδείου εἰρήνης (387) ὅχι μόνον ἐγένετο κύριος ἀπάσης τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀλλ' ἀπέκτησε καὶ ἰκανὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων, διότι αἱ ἀσύμφωνοι πρὸς ἀλλήλας πολιτεῖαι τῆς Ἑλλάδος προυκάλουσαν τὴν ἐπέμβασιν αὐτοῦ καὶ ἠμιλλῶντο περὶ τῆς φιλίας του. Ὅλα ταῦτα ὅμως δὲν ἠδύναντο ν' ἀναχαιτίσωσι τὴν κατάπτωσιν τοῦ περσικοῦ κράτους· αἱ στάσεις ἦσαν ἤδη συχνότεραι καὶ διαρκέστεραι, ἡ δὲ Αἴγυπτος ἠλευθερώθη καθ' ὀλοκληρίαν. Καὶ ὑπέταξε μὲν καὶ πάλιν αὐτὴν ὁ υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Μνήμονος Ἀρταξέρξης ὁ Ὡχρος (359—338), ἀλλ' ἐδηλητηριάσθη ὑπὸ τοῦ Βαγῶου, καὶ τότε ἀνέβη τὸν θρόνον Δαρείου ὁ Γ' ἢ Κοδομανός (336—330). Ὁ ἡγεμῶν οὗτος ἦτο μὲν πρῶτος καὶ εὐγενὴς ἀνὴρ, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ κράτος αὐτοῦ κατὰ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Νικηθεὶς ἀλλεπαλλήλως ἐν Γρανικῷ (334), ἐν Ἰσσοῦ (333) καὶ ἐν Ἀρβήλοις (331), ἐδολοφονήθη ἐπὶ τέλους (330) ὑπὸ τοῦ σατράπου αὐτοῦ Βήσσου, ἐν ᾧ ἔφευγε πρὸς τὰ ἀνατολικά τοῦ κράτους του. Οὕτω κατελύθη ὀλοσχερῶς τὸ ἀρχαῖον περσικὸν κράτος¹.

¹ Πολίτευμα, θρησκεία καὶ μενῆματα τῶν Περσῶν.—Τὸ πολίτευμα τῶν Περσῶν ἦτο μοναρχικόν. Ὁ βασιλεὺς ἦτο ἀπόλυτος κύριος τῆς ζωῆς καὶ περιουσίας τῶν ὑπηκόων αὐτοῦ καὶ

1. Τὸ περσικὸν κράτος ἀνιδρύθη καὶ αὔθις ὑπὸ Ἀρταξέρξου τοῦ Σασανίδου περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 3ου μ. Χ. αἰῶνος (222 μ. Χ.), ἡ δὲ ἱστορία τοῦ νέου τούτου κράτους συνδέεται ἀνασποσάτως μετὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς καὶ Βυζαντινῆς ἱστορίας.

ἦτο ὑπέρτερος τῶν νόμων. Οἱ σατράπαι τῶν ἐπαρχιῶν ἐπετηροῦντο ὑπὸ εἰδικῶν ἐποπτῶν, οἵτινες ὠνομαζόντο ὀφθαλμοὶ καὶ ὄτα τοῦ βασιλέως. Ὅδοι ἔθετον εἰς συγκοινωνίαν τὰ πρῶτιστα κέντρα μετὰ τῆς πρωτευούσης Περσепόλεως, πολυάριθμοι δὲ ταχυδρόμοι ἐκόμιζον καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις τὰς διαταχὰς τοῦ μεγάλου βασιλέως. Οἱ φόροι εἰσπραττόντο τακτικῶς· λαοὶ τινες ἐπλήρωνον τοὺς φόρους εἰς εἶδη, ὡς ἡ Αἴγυπτος εἰς σίτον, ἡ Ἀραβία εἰς ἀρώματα, ἡ Μηδία εἰς ἵππους κλπ.

Ἡ Περσία ἦτο ἐκ τῶν μᾶλλον πεπολιτισμένων χωρῶν τῆς Ἀνατολῆς· εἶχε κυβέρνησιν κανονικὴν, στρατὸν καλῶς διοργανωμένον καὶ θρησκείαν ἥττον παχυλὴν τῆς τῶν γειτόνων λαῶν. Θρησκεία τῶν Περσῶν ἦτο ἡ τοῦ Ζωροάστρου. Αὕτη ἀνεγνώριζε τὴν ὑπαρξίν ἐνὸς ἀνάρχου ὄντος, ἀφ' οὗ παρήχθησαν δύο ἀλληλομαχοῦντες πάντοτε θεοί, ὁ Ὅρομάσδης, θεὸς τοῦ φωτός καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ ὁ Ἀρειμάρης, θεὸς τοῦ σκότους καὶ τοῦ κακοῦ. Ἡ θρησκεία τῶν Περσῶν δὲν εἶχε ναοὺς οὔτε ἀγάλματα, τὰς δὲ θυσίας προσέφερον ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὄρέων.

Ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων τῆς πρωτευούσης Περσепόλεως νεώτεροι περιηγηταὶ ἀνεκάλυψαν λείψανα μνημείων παριστάντων τοὺς τάφους τῶν βασιλικῶν οικογενειῶν, ἀνάγλυφα παριστάνοντα μάχας καὶ θρησκευτικὰς θυσίας καὶ τὰ παρόμοια. Τὰ πολλοῦ λόγου ἄξια μνημεῖα πάντα νέον ἐπέχεαν φῶς ἐπὶ τῆς ὅλης τῶν Περσῶν ἱστορίας.

Γ' ΛΑΟΙ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ

Ἐν τῇ χερσονήσῳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἥτις βρέχεται πρὸς Β μὲν ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου, πρὸς Δ δὲ ὑπὸ τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Αἰγαίου καὶ πρὸς Ν τῆς Μεσογείου καὶ διασχίζεται μὲν ὑπὸ μικρῶν καὶ μεγάλων ὀρέων (Ταύρου, Τρωίου, Σιπύλου, Ὀλύμπου), διαρρέεται δὲ ὑπὸ πολλῶν ποταμῶν (Σιμόεντος, Σκαμάνδρου, Ἄλνυος, Σαγγαρίου, Πυρδάκου, Γρατίκου, Ἐρμου, οὗ παραπόταμος εἶναι ὁ μυθολογούμενος χρυσορροῶς Πάκτωλος, Καδστρου, Ξάνθου, Εὐρονόμοτος καὶ Κύνδρου), ἐγκατέστησαν ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων διάφορα φύλα σημιτικά, σκυθικά, θρακικὰ καὶ ἄλλα. Μετὰ τούτων ἠνώθησαν βραδυτέρον καὶ Ἕλληνας ἀποικοὶ ἰδίᾳ κατὰ τὰ παράλια, καὶ δι' αὐτῶν εἰσέδυσεν ἐνταῦθα ὁ πολιτισμὸς. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ ἐν τῆς ἀναμιξεως τῶν διαφορῶν τούτων φύλων σχηματισθέντα κρατεῖδια διετέλεσαν κεχωρισμένα καὶ ἐθρικῶς πρὸς ἀλλήλα διακειμένα, διὰ τοῦτο δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνθέξωσιν ἐπὶ μακρόν, ἀλλὰ ταχέως ἐξηφανίσθησαν καὶ ὑπέκυψαν κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς τὴν κυριαρχίαν τῶν Περσῶν, εἶτα εἰς τὴν τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ καὶ τελευταῖον εἰς τοὺς Ῥωμαίους. Ἐκ τῶν κρατειδίων τούτων ὀνομαστότερα εἶναι τὸ τῆς Φρυγίας, τὸ τῆς Λυδίας, τὸ τῆς Τροίας, τὸ τοῦ Πόντου, τὸ τῆς Κιλικίας καὶ ἄλλα.

α' Φρυγία.

Ἡ Φρυγία ἔκειτο ἐν τῷ μέσῳ σχεδὸν τῆς Μ. Ἀσίας καὶ κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους περιελάμβανε τὸ μεγαλειότερον μέρος αὐτῆς. Ἡ ἱστορία ὅμως τῶν Φρυγῶν εἶναι σκοτεινο-

τάτη καὶ περιβάλλεται ὑπὸ πολλῶν μύθων, ἐξ ὧν ἐξέχει ὁ περὶ τοῦ Μίδα. Ὁ βασιλεὺς οὗτος εἶχεν ἐπιτύχη παρὰ τοῦ θεοῦ Βάκχου τὸ χάρισμα νὰ μεταβάλλῃ εἰς χρυσὸν πᾶν ὅ,τι ἤγγιζεν· ἀλλ' αὐτὴ αὐτὴ ἡ εὐτυχία κατέστησεν αὐτὸν τὸν δυστυχίστατον τῶν ἀνθρώπων· διότι πᾶν ὅ,τι ἤγγιζε καὶ αὐταὶ αἱ τροφαὶ μετεβάλλοντο εἰς χρυσόν, μολὶς ἤπτετο αὐτῶν. Τότε ὁ Μίδας παρεκάλεσε τὸν Βάκχον ν' ἀπαλλάξῃ αὐτὸν τοῦ ἀδώρου τούτου δώρου, ὁ δὲ θεὸς συνεβούλευσε τὸν Μίδα νὰ λουσθῇ ἐν τῷ παραποτάμῳ τοῦ Ἑρμου Πακτωλῶ· οὕτως ἀπηλλάγη ὁ Μίδας, ὁ δὲ Πακτωλὸς ἔκτοτε ἐκύλιε κατὰ τὴν μυθολογίαν ψήγματα χρυσοῦ.

Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, προτιμήσας τὸν αὐλὸν τοῦ θεοῦ τῶν ποιμένων Παρὸς ἀντὶ τῆς λύρας τοῦ Ἀπόλλωνος, παρώργισε τὸν θεὸν τοῦτον, ὅστις μετέβαλε τὰ ὄψα τοῦ Μίδα εἰς ὄφια. Εἷς τῶν βασιλέων τῆς Φρυγίας Γόρδιος ὀνομαζόμενος ἔκτισε τὴν ὀμώνυμον αὐτῷ πόλιν Γόρδιον, ἐνθα εὑρεν ὁ Μ. Ἀλέξανδρος τὸν περίφημον ἐκεῖνον Γόρδιον δεσμόν, περὶ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε χρῆσμός, ὅτι ἐκεῖνος, ὅστις θὰ ἔλυεν αὐτόν, θὰ ἐγίνετο κύριος τῆς Ἀσίας, καὶ τὸν ὁποῖον μὴ δυνηθεῖς νὰ λύσῃ ἄλλως ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἀπέκοψε διὰ τῆς σπάθης αὐτοῦ. Τέλος ἡ Φρυγία ὑπετάγη εἰς τοὺς Λυδοὺς καὶ ἐγένετο λυδικὴ ἐπαρχία ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ὀνομαστοῦ βασιλέως τῆς Λυδίας Κροίσου. *

β' Τρωάς.

* Καὶ ἡ χώρα αὕτη ἔκειτο εἰς τὰ δυτικὰ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, βρεχομένη ὑπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ Αἰγαίου

καὶ διαρρομένη ὑπὸ τῶν ποταμῶν *Σκαμάνδρου* καὶ *Σιμόεντος*. Ἐνταῦθα ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐγκατέστη ἑλληνικὴ ἀποικία. Αἱ περὶ τῆς χώρας ταύτης εἰδήσεις εἶναι περιβεβλημένοι ὅλως μυθικὸν χαρακτήρα. Εἰς τῶν βασιλέων τῆς χώρας ταύτης, ὁ *Τρώας*, ἔκτισε τὴν πρωτεύουσαν, ἣτις ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐκλήθη *Τροία*, οἱ δὲ κάτοικοι *Τρῶες*. Ἄλλος τῶν ἐπιστήμων βασιλέων, ὁ *Ἴλιος* ὀνομαζόμενος, ὠχύρωσε τὴν *Τροίαν* καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὴν τὸ ἴδιον ὄνομα (*Ἰλιον*). Ἄλλος βασιλεὺς, ὁ *Λαομέδων*, ἔκτισε τὴν ἀκρόπολιν τῆς *Περγᾶμον* τῆ συνδρομῆ τῶν θεῶν Ἀπόλλωνος καὶ Ποσειδῶνος. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἠρνήθη νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτοὺς τὸν ὑπεσχημένον μισθόν, οἱ θεοὶ ὀργίσθησαν καὶ ἔπεμψαν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ θαλάσσιον τέρας, ὃπερ ἐνέσπειρε πανταχοῦ τοῦ βασιλείου τὸν θάνατον καὶ τρόμον. Χρησμός τις εἶχεν ἀναγγελεῖν εἰς τὸν *Λαομέδοντα*, ὅτι τότε μόνον θὰ ἀπῆλλάσσετο τοῦ τέρατος τούτου, ὅτε θὰ ἔδιδεν εἰς τροφήν αὐτοῦ τὴν θυγατέρα του *Ἡσιόνην*, ὃπερ ἠναγκάσθη νὰ πράξῃ ὁ *Λαομέδων*. Ἄλλ' ὁ Ἡρακλῆς, διερχόμενος τυχαίως ἐκεῖθεν, ἐφόνησε τὸ τέρας, ἀπῆλλαξε τὴν βασιλοπούδα ἐκ τοῦ βεβαίου ἐκείνου θανάτου καὶ ἀπέδωκεν αὐτὴν εἰς τὸν *Λαομέδοντα*. Ἐπειδὴ ὁμως μετὰ ταῦτα ὁ *Λαομέδων* προσηνέχθη ἀχαρίστως πρὸς τὸν Ἡρακλέα, οὗτος ὀργισθεὶς, ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς *Τρωάδος*, ἐλεηλάτησεν αὐτὴν καὶ ἐθανάτωσε πᾶσαν τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν, φεισθεὶς μόνου τοῦ υἱοῦ τοῦ *Λαομέδοντος* *Πριάμου*, ὃν καὶ κατέστησε βασιλεὺς τῆς *Τρωάδος*. Ἡ βασιλεία τοῦ *Πριάμου* ὑπῆρξε μακρὰ καὶ ἑνδοξος καὶ κατ' αὐτὴν ἡ *Τροία* ἔφθασεν εἰς τὸ ἄκρον ζῶτον τῆς δόξης καὶ δυνάμεως αὐτῆς. Ἄλλ' ὁ υἱός

τοῦ Πριάμου *Πάρις*, μεταβάς εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ φιλοξενηθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης *Μενελάου*, ἤρπασε τὴν σύζυγον ἐκείνου *Ἑλένην*, τὴν περιώνυμον καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα διὰ τὴν ὠραιότητα αὐτῆς, καὶ μετ' αὐτῆς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Τροίαν. Ἡ ὑβριστικὴ αὕτη διαγωγὴ τοῦ Πάριδος ἐγένετο αἰτία μακροχρονίου μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τρώων πολέμου, ἀποδάντος καταστρεπτικοῦ εἰς τοὺς Τρῶας. Οἱ Ἕλληνες ἠγεμόνες ἠνώθησαν πάντες ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ βασιλέως τοῦ Ἄργους *Ἀγαμέμνονος*, ἀδελφοῦ τοῦ Μενελάου, ὅπως ἐκδικήσωσι τὴν δεινὴν ταύτην ὕβριν, καὶ παρὰ τὴν ἀνδρείαν τοῦ υἱοῦ τοῦ Πριάμου *Ἔκτορος* καὶ τῶν ἄλλων ἥρώων τῆς Τρωάδος, ἡ πόλις ἐκυριεύθη καὶ ἐπυρπολήθη, ὁ Πριάμος καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐθανατώθησαν, ἡ δὲ σύζυγος τοῦ Πριάμου *Ἑκάθη*, ἡ θυγάτηρ αὐτῆς *Κασσάνδρα* καὶ ἡ χήρα τοῦ γενναίου *Ἔκτορος* *Ἀνδρομάχη* ἠγμάλωτίσθησαν μετὰ πολυκρίθμων ἄλλων Τρώων (1184 π. Χ.).

Ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος εἶναι ἐκ τῶν ἐνδοξοτέρων τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἱστορίας· κατ' αὐτὸν δὲ ἐδοξάσθησαν πλὴν τοῦ Μενελάου καὶ Ἀγαμέμνονος καὶ πολλοὶ ἄλλοι Ἕλληνες, ὧν ἐπισημότεροι εἶναι ὁ ὠραιότατος καὶ ἀνδρειότερος πάντων τῶν ἥρώων *Ἀχιλλεὺς*, ὁ πολὺπειρος, ἀλλὰ καὶ πολυπαθὴς βασιλεὺς τῆς *Ἰθάκης* καὶ τῆς ἐναρετωτάτης Πηνελόπης σύζυγος *Ὀδυσσεύς*, οἱ δύο *Ἄιαρτες*, ὁ *Διομήδης*, ὁ *Ἰδομενεὺς* καὶ ἄλλοι.

γ' Λυδία.

Ἡ Λυδία ἔκειτο εἰς τὰ δυτικὰ τῆς Μ. Ἀσίας καὶ ἐξετείνετο ἀπὸ τοῦ ὄρους *Ταύρου* καὶ τοῦ *Ἄλναι* ποταμοῦ μέχρι

τοῦ *Αἰγαίου πελάγους*. Ὅρη αὐτῆς ἦσαν ὁ *Τυβῶλος* καὶ ὁ *Σίπυλος*, ποταμοὶ δὲ ὁ *Ἐρμος*, ὁ *Πακτωλὸς* καὶ ὁ *Κάνστρος*.

Καὶ τῆς χώρας ταύτης ἡ ἀρχαία ἱστορία περιβάλλεται ὑπὸ πολλῶν μυθικῶν παραδόσεων. Οὕτω λέγεται ὅτι ὁ Ἡρακλῆς, συζευχθεὶς τὴν βασίλισσαν τῆς Λυδίας *Ὀμφάλην*, ἐγέννησεν ἀπογόνους, οἵτινες ἐβασίλευσαν ἐνταῦθα ἐπὶ ἐξακόσια περίπου ἔτη, καὶ ὅτι ὁ τελευταῖος τῶν Ἡρακλειδῶν βασιλέων τῆς Λυδίας *Κανθαύλης* ἐδολοφονηθῆ ὑπὸ τοῦ αὐλικοῦ αὐτοῦ *Γόγγη*, ὅστις κατέλαβε τὸν θρόνον (689—654) καὶ ἐγένετο ἀρχηγὸς νέας δυναστείας, τῆς τῶν *Μερμναδῶν*.

Ὁ τέταρτος βασιλεὺς τῆς δυναστείας ταύτης Ἀλυάττης (617—563) ἔθηκε τὰ θεμέλια τῆς δυνάμεως τοῦ βασιλείου τῆς Λυδίας, διότι ἐπολέμησε καὶ ἐνίκησε τοὺς *Κῆρας*, τοὺς *Μυσοὺς*, τοὺς *Βιθυνοὺς*, τοὺς *Παφλαγῶνας* καὶ πολλὰς παραλίους ἑλληνικὰς ἀποικίας, ἐν αἷς καὶ τὴν *Σμύρνην*. Διάδοχος τοῦ Ἀλυάττου ὑπῆρξεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ παραιμιώδης διὰ τὰ πλούτη τοῦ *Κροῖσου* (563—546 π. Χ.).

Ὁ Κροῖσος, συνεχίζων τὸ κατακτητικὸν ἔργον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὑπέταξε καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν Ἀσίᾳ Ἕλληνας καὶ συνήνωσε πάντας ὑπὸ τὸ σκήπτρον αὐτοῦ. Ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἡ Λυδία ἤκμασε μέγανως, ἡ δὲ πρωτεύουσα αὐτῆς *Σάρδεις* κατέστη ἡ λαμπροτέρα πόλις τῆς Ἀσίας καὶ ἐστὶν αὐτῆς μετὰ τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας ἐμπορίας. Ἡ αὐλὴ τοῦ Κροῖσου ἦτο τὸ ἐντευκτέριον πλείστων σοφῶν, ὡς *Πιπτακοῦ* τοῦ *Μυτιληναίου*, *Θάλητος* τοῦ *Μιλησίου* καὶ *Σόλωνος* τοῦ *Ἀθηναίου*, τοῦ ὁποίου γνωστὸς εἶναι ὁ μετὰ

τοῦ Κροίσου περὶ τοῦ εὐμεταβόλου τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων φερόμενος διάλογος.

Ἄλλ' ἐπὶ μικρὸν μόνον ἔχαρη τὴν εὐδαιμονίαν ταύτην ὁ Κροῖσος, διότι ἡ φιλοδοξία ᾤθησεν αὐτὸν εἰς πόλεμον κατὰ τοῦ ἰσχυροῦ βασιλέως τῆς Περσίας Κύρου. Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον ἠττήθη ὁ Κροῖσος παρὰ τὸν Ἄλυν ποταμὸν καὶ ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν πρωτεύουσάν αὐτοῦ, τὰς Σάρδεις, τὰς ὁποίας μετὰ δεκατετραήμερον πολιορκίαν κατέλαβεν ὁ Κύρος καὶ παρέδωκεν εἰς τὰς φλόγας, συλλαβῶν δὲ καὶ τὸν Κροῖσον κατεδίκασεν αὐτὸν εἰς τὸν διὰ πυρὸς θάνατον. Ἄλυσιδετος ὁ Κροῖσος καὶ μέλλων νὰ καῆ, ἐνεθυμήθη τοὺς σοφοὺς τοῦ Σόλωνος λόγους καὶ ἀνέκραξε τρίς· «*Σόλων, Σόλων, Σόλων!*»

Ὁ Κύρος, ὑπὸ περιεργίας κινούμενος, διέταξε νὰ καταβιάσῃ τὸν Κροῖσον ἀπὸ τῆς πυρᾶς καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν, τίνα ἐπεκαλεῖτο· μαθὼν δὲ τὰ μετὰξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Σόλωνος διαμειφθέντα, ἐχάρισε μὲν τὴν ζωὴν εἰς τὸν Κροῖσον, οὐχ ἦττον ὅμως ἡ Λυδία κατέστη ἐπαρχία τοῦ περσικοῦ κράτους καὶ ὡς τοιαύτη διέμεινεν ἐπὶ 214 ἔτη, ἦτοι μέχρι τῆς καταλύσεως τοῦ περσικοῦ κράτους ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου (331 π. Χ.), ὅτε μετὰ τῆς λοιπῆς Ἀσίας περιήλθε καὶ ἡ Λυδία εἰς τὴν κατοχὴν αὐτοῦ. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου ἡ Λυδία περιήλθεν εἰς τὴν κυριαρχίαν τῶν βασιλείων τῆς Συρίας, τῶν *Σελευκιδῶν*, καὶ ἔπειτα εἰς τὴν τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες ὑπέταξαν καὶ τὰ βραδύτερον ἐν τῇ Μ. Ἀσίᾳ ἀκμάσαντα βασίλεια τῆς *Βιθυνίας*, τῆς *Ἀρμενίας* καὶ τοῦ *Πόντου*, ὅπερ ἐπὶ 40 ἔτη ὑπερήσπισεν ὁ ἀνδρείος καὶ ἐμπειροπόλεμος βασιλεὺς

Μιθριδάτης ὁ μέγας κατὰ τῶν κοσμοκρατόρων τότε Ῥωμαίων. Τὰ αὐτὰ ἔπαθε καὶ τὸ βασιλεῖον τῆς Κιλικίας, καὶ οὕτω τῷ 45 π. Χ. ἅπαντα ἡ δυτικὴ Ἀσία καὶ ἡ βόρειος Ἀφρική ἦσαν ὑποτεταγμένα εἰς τοὺς Ῥωμαίους. *

Z' ΙΝΔΟΙ

Οἱ Ἰνδοὶ κατοικοῦν τὴν εὐδαίμονα καὶ μεγάλην ἐκείνην χερσόνησον τῆς Ἀσίας, ἧτις, ἀρχομένη ἀπὸ τῶν Ἰμαλαίων ὄρεων καὶ διαρρεομένη ὑπὸ τῶν μεγίστων ποταμῶν *Γάγγου* καὶ *Ἰνδοῦ*, ἐκτείνεται πρὸς Ν μέχρι τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ καὶ ὀνομάζεται σήμερον *Ἰνδοστάν*. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀνήκουσιν εἰς τὴν *Καυκασίαν φυλὴν* καὶ ἀπετέλουν κατ' ἀρχὰς διαφόρους νομαδικὰς φυλάς, ὧν ἐκάστη εἶχεν ἴδιον ἡγεμόνα. Βραδύτερον αἱ φυλαὶ αὗται ἐνισχύθησαν καὶ ἀπετέλεσαν κρατεῖδια· ἀλλὰ τὰ κρατεῖδια ταῦτα μέχρι τῆς εἰς τὴν Ἰνδίαν εἰσβολῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου ἦσαν ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων.

Οἱ Ἰνδοὶ ἦσαν διηρημένοι εἰς τέσσαρας τάξεις. Ἡ ἀνωτάτη τάξις περιελάμβανε τοὺς ἱερεῖς (*Βραχμῆναι*), οἵτινες τὸσαύτην ἐπιρροὴν προϊόντος τοῦ χρόνου ἐξήσκησαν ἐπὶ τῶν λοιπῶν τάξεων, ὥστε κατέλαβον ἐν τῇ πολιτείᾳ τὴν ἀνωτάτην μετὰ τὸν βασιλέα δύναμιν. Ἡ δευτέρα τάξις περιελάμβανε τοὺς στρατιωτικούς (*Ξατροὶ*). Ἡ τρίτη περιελάμβανε τοὺς βιομηχάνους καὶ ἐμπόρους (*Βαῖσαι*), οἵτινες ἦσαν μὲν ἀπόγονοι τῶν κατακτητῶν, ἀλλ' ἐπιδοθέντες εἰς ἔργα εἰρηνικά, ἀπέβαλον τὸν φιλοπόλεμον χαρακτῆρα τῶν προγόνων αὐτῶν καὶ τούτου ἕνεκα παρηγωνίσθησαν ὑπὸ τῶν Βραχμάνων. Ἡ

τετάρτη τέλος τάξις περιελάμβανε τοὺς αὐτοχθόνους, ἤτοι τοὺς κατακτηθέντας (Βούδρας). Αἱ τέσσαρες αὗται τάξεις ἦσαν αὐστηρότατα ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμένοι καὶ οὐδεμία πρὸς ἀλλήλας ἐπετρέπετο συνάφεια, ὅπερ ἐπήνεγκε τὴν στασιμότητα τοῦ Ἰνδικοῦ λαοῦ. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω τάξεων ὑπῆρχε καὶ πέμπτη τάξις, οἱ Παρίαί, ἤτοι ἀπόγονοι τῶν ἀνυποτάκτων αὐτοχθόνων τῆς Ἰνδικῆς, οἵτινες ἔζων βίον πλάνητα καὶ νομαδικόν, κατοικοῦντες μακρὰν πάσης πόλεως καὶ κομπούλεως καὶ μετερχόμενοι τὰ εὐτελέστατα τῶν ἐπαγγελμάτων. Πρὸς τοὺς Παρίας ἐφέροντο οἱ τῶν 4 ἀνωτέρων τάξεων Ἰνδοὶ περιφρονητικώτατα, θεωροῦντες αὐτοὺς ὡς μιαιρούς καὶ ὡς καθάρματα τῆς ἀνθρωπότητος· ὅ,τι ἠγγιζον οἱ Παρίαί ἐθεωρεῖτο ἀκάθαρτον, καὶ ἀκάθατος ἐθεωρεῖτο πᾶς, ὅστις ἤρχετο εἰς συνάφειαν μετ' αὐτῶν ἢ καὶ ἀπλῶς προσέβλεπεν αὐτούς.

Οἱ Ἰνδοὶ ἐλάτρευον τὸν Ἥλιον, τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ, τὰ ὅποια συνήρουν εἰς μίαν θεότητα, ἤτοι εἶχον εἰδὸς τι τριάδος. Βραδύτερον οἱ Βραχμᾶνες ἐσχημάτισαν τελειοτέραν περὶ θεότητος ἔννοιαν. Τὸν πρωτίστον θεὸν αὐτῶν *Βράχμαν*, ἐξ οὗ ὠνομάσθησαν καὶ οὗτοι Βραχμᾶνες, ἐθεώρουν ὡς πρωτίστην τοῦ κόσμου αἰτίαν· ἐδίδασκον τὴν μετεμύγχωσιν καὶ ἐπίστευον εἰς μέλλουσαν ζωὴν. Τοιαύτη ἦτο ἡ κατάστασις καὶ τοιαῦται αἱ θρησκευτικαὶ δοξασαί τῶν Ἰνδῶν, ὅτε περὶ τὰ μέσα τῆς 6ης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος ἀνεράνη μεταξὺ τῶν Ἰνδῶν ἰσχυρὸς ἀντίπαλος τοῦ Βραχμанизμοῦ ὁ Βούδδας, ὅστις ἐπήνεγκε κοινωνικὴν καὶ θρησκευτικὴν ἐπανάστασιν.

Ὁ Βούδδας ἐκήρυξε τὴν ἰσότητα τῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς καταργήσεως τῶν τάξεων, εἰς ἃς ἦσαν διακεκριμένοι οἱ Ἰν-

δοί, καὶ ἀνεμόρφωσε τὴν θρησκείαν αὐτῶν. Μετὰ τὸν θάνατον ὄμως τοῦ Βουδδά οἱ ὄπαδοὶ αὐτοῦ (*Βουδδισταί*) κατεδιώχθησαν ἀπηνῶς ὑπὸ τῶν Βραχμάνων καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ φύγωσιν ἐκ τῆς Ἰνδικῆς, οὕτω δὲ οἱ μὲν Βραχμάνες ἔμειναν καὶ πάλιν κύριοι αὐτῆς, διεδόθη ὄμως ὁ Βουδδισμὸς, ἥτοι ἡ τοῦ Βουδδά θρησκεία, εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀσίας, ἐν αἷς εὖρον ἄσυλον οἱ Βουδδισταί.

Ὁ πλοῦτος τῆς Ἰνδικῆς καὶ τὸ γόνιμον τῆς χώρας διήγειρε τὴν φιλοδοξίαν πολλῶν κατακτητῶν καὶ ἰδίως τῶν Ἀσσυρίων, Μήδων καὶ Περσῶν, οἵτινες ὄμως δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προχωρήσωσι πέραν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ. Μετὰ τοὺς ἀνωτέρω κατακτητὰς ἐπέρχεται ἡ κατὰ τῆς Ἰνδικῆς ἐκστρατεία τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ὅστις, εἰσβαλὼν εἰς αὐτὴν (τῷ 326) καὶ νικῆσας τοὺς ἡγεμόνας πολλῶν μικρῶν κρατῶν τῆς Ἰνδικῆς, ἐν οἷς καὶ τὸν γενναῖον Πῶρον, δὲν ἠδυνήθη νὰ προχωρήσῃ ἕνεκα τῆς ἀντιστάσεως τῶν Μακεδόνων, οἵτινες, βαρυνθέντες τοὺς πολέμους, ἀπῆτησαν παρὰ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς πατρίδας αὐτῶν. Τῷ 216 οἱ Ἰνδοὶ ἀπεδιώξαν τοὺς Μακεδόνας καὶ ἀνεκτήσαντο τὴν αὐτονομίαν αὐτῶν, ἀλλὰ κατόπιν ἐπῆλθεν ἡ εἰσβολὴ τῶν Πάρθων καὶ Σκυθῶν, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀπῆλλάγησαν τῷ 57 π. Χ. Ἀλλὰ ἐπῆλθεν ἐξασθένησις τοῦ Ἰνδικοῦ κράτους ἕνεκα τῶν ἐμφυλίων θρησκευτικῶν πολέμων τῶν Βουδδιστῶν καὶ Βραχμάνων, οἵτινες διήρκεσαν ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας. *

Τὸ ἐμπόριον τῶν Ἰνδῶν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἦτο ἀκραιότατον. Ἐν Ἰνδικῇ παρήγετο βάμβαξ, ὄπιον, σάκχαρον, πέπερι, κιννάμωμον, ὄρυζα καὶ ἄλλοι δημητριακοὶ καρποὶ ἐν

ἀφθονία. Ἡ βιομηχανία αὐτῶν ἦτο ἐπ' ἴσης ἀκμαιοτάτη, διότι ἐκ τῆς Ἰνδικῆς ἐξήγοντο ὑφάσματα ἐκ βάμβαικος καὶ μετάξης πολυτιμώτατα, τάπητες, ἀρώματα, βαφαί. Ἐν ταῖς περὶ τὴν Ἰνδικὴν θαλάσσειας ἀλιεύονται καὶ μέχρι σήμερον πολυτιμώτατοι μαργαριταί. Τὰ γράμματα καὶ αἱ τέχναι ἤκμασαν ὡσαύτως παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς. Ἐξοχοὶ συγγραφεῖς καὶ ποιηταὶ τῶν Ἰνδιῶν συνέγραψαν πλείστα ἀξιολογώτατα συγγράμματα, ἐπισημότερα τῶν ὁποίων εἶναι αἱ *Βέδδαι*, οἱ νόμοι τοῦ *Μαροῦ*, ἡ *Μαχαβαράτα*, ἡ *Ραμαϊάνα* καὶ ἄλλα, ὧν τὰ πλείστα μετεφράσθησαν καὶ εἰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας. Τὰ συγγράμματα ταῦτα εἶναι κυρίως θεησκευτικά, πραγματεύονται ὁμως καὶ περὶ μουσικῆς, γεωμετρίας, μηχανικῆς, ἀστρονομίας, φιλοσοφίας κ.τ.λ. Ἡ γλῶσσα, ἐν ἣ συνεγράφησαν ταῦτα, ὀνομάζεται *Σανσκριτικὴ*, καὶ ἦτο γνωστὴ μόνον εἰς τοὺς Βραχμᾶνας. Καὶ ἡ τέχνη μεγάλως προήχθη παρ' αὐτοῖς. Οἱ Ἰνδοὶ ἔκτιζον ναοὺς μεγαλοπρεπεῖς, ἐκ τῶν ὁποίων διακρίνονται οἱ ἐκ βράχων λελατομημένοι ὑψηλότατοι πύργοι, οἵτινες εἶναι γνωστοὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα *Παγόδαι* καὶ οἵτινες ἐσωτερικῶς ἦσαν κεκοσμημένοι διὰ πολυτελῶν καὶ μεγαλοπρεπῶν ἀγαλμάτων ἐκ μαρμάρου, χαλκοῦ, χρυσοῦ καὶ φέρουσι πολυτίμους λίθους.

Η' ΣΙΝΑΙ

Ἡ Σινική, ἡ ἀνατολικωπάτη χώρα τῆς Ἀσίας, εἶναι εὐρυτάτη μὲν κατὰ τὴν ἔκτασιν, ἀλλ' εἰς οὐδεμίαν ἦλθε πρὸς τοὺς γείτονας αὐτῆς συνάφειαν, καὶ διὰ τοῦτο ἐλάχιστα περὶ αὐτῆς γνωρίζομεν, τὰ δὲ περὶ αὐτῆς λεγόμενα εἶναι σχεδὸν μυθώδη.

Μεταξύ τῶν εὐαρίθμων μεγάλων ἀνδρῶν, τοὺς ὁποίους ἐγέννησεν ἡ Σινική, ἀναφέρονται ἰδίᾳ δύο ἄνδρες ὁ Λα-ο-τσέ καὶ ὁ Κομ-φου-τσέ (Κομφούκιος). Ὁ Λαοτσέ κατὰ τοὺς Σίνας εἶναι ὁ σοφώτατος ἀνὴρ τῆς ἀρχαιότητος. Οὗτος ἔδωκεν εἰς τοὺς Σίνας νόμους τινὰς θρησκευτικούς καὶ πολιτικούς. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν ἀνεφάνη ὁ Κομφούκιος (περὶ τὰ 485 π.Χ.), ὅστις ὑπῆρξε μέγας ἠθικός νομοθέτης. Οὗτος συνέγραψε φιλοσοφικά καὶ θρησκευτικὰ συγγράμματα, διὰ τῶν ὁποίων προσεπάθησε νὰ ἠθικοποιήσῃ τὸν λαόν του. Μικρὸν ὅμως μέρος τοῦ σινικοῦ λαοῦ, οἱ Μανδαρινοὶ (ἱερεῖς), ἦσαν κατὰ τι μεμορφωμένοι, τὸ δὲ πλεῖστον αὐτῶν ἦτο ἀμαθέστατον.

Οἱ Σίναϊ ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐπέδιδοντο εἰς τὴν γεωργίαν, τῆς ὁποίας προσπάτης ἦτο αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ (ὡς καὶ τοῦ Οὐρανοῦ), τὴν μεταξουργίαν, προστατευομένην ὑπὸ τῆς αὐτοκρατείας καὶ τὴν κεραμευτικήν. Λέγεται πρὸς τοῦτο ὅτι ἐγίνωσκον τὴν χρῆσιν τῆς πυρίτιδος, τῆς ναυτικῆς πυξίδος καὶ τῆς τυπογραφίας. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἔθνος τοῦτο ἔμεινε ὄλως κεχωρισμένον ἀπὸ τῶν γειτόνων λαῶν, διὰ τοῦτο ἔμεινε στασιμώτατον καὶ ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ διατελεῖ μέχρι τῆς σήμερον.

(H)

B'

ΕΘΝΗ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Α' ΑΙΓΥΠΤΙΟΙ

Ἡ Αἴγυπτος εἶναι ἡ παλαιστάτη πεπολιτισμένη χώρα ἐκ τῶν βρεχομένων ὑπὸ τῆς Μεσογείου καὶ ἐν ἐκ τῶν σπουδαιότητων βασιλείων τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Αἴγυπτος κυρίως ὠνομάζετο τὸ πάλαι μόνον ἡ κοιλάς τοῦ Νείλου ἀπὸ τῶν τελευταίων καταρρακτῶν αὐτοῦ μέχρι τῆς Μεσογείου θαλάσσης. Ὁ Νεῖλος εἰσέρχεται εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἔχων πλάτος πλεόν ἢ 1000 μέτρων καὶ σχηματίζει μακρὰν (400 χιλιομέτρα) καὶ στενὴν (ἀπὸ 5 μέχρις 20 χιλιομέτρων) κοιλάδα, ὀριζομένην ἐκατέρωθεν ὑπὸ σειρᾶς ὑψωμάτων, πέραν τῶν ὁποίων ἡ χώρα εἶναι ἔρημος. Πρὸς Β αἱ σειραὶ αὗται ἀφίστανται ἀπ' ἀλλήλων, οὕτω δὲ σχηματίζεται μεγάλη καὶ μέχρι τῆς θαλάσσης ἐξικνουμένη πεδιάς (*Δέλτα τοῦ Νείλου*), ποτιζομένη ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα εἰς πολλοὺς βραχίονας διακρουμένου Νείλου. Ὁ Νεῖλος, πλημμυρῶν κατ' ἔτος τακτικώτατα, κατακλύζει ὀλόκληρον τὴν πεδιάδα ταύτην καὶ, πληρῶν αὐτὴν διὰ παχείας τινὸς ἰλύος, καθιστᾷ εὐφροωτάτην. Διὰ τοῦτο ὁ Ἡρόδοτος ὠνόμαζε τὴν Αἴγυπτον «δῶρον τοῦ Νείλου». Ἡ Αἴγυπτος διαιρεῖται συνήθως ὑπὸ τῶν ἱστορικῶν εἰς τρία μέρη, τὴν *Ἄνω Αἴγυπτον*, τὴν *Μέσην* καὶ τὴν *Κάτω Αἴγυπτον* ἢ *Δέλτα*.

Ἡ Αἴγυπτος, κατοικοιμένη τὸ πρῶτον ὑπὸ ἀγρίων φυλῶν, ὑπετάγη πρὸ ἀννημονεύτων χρόνων εἰς ἡμιβαρβάρους σημιτικὰς φυλάς ἐλθούσας ἐξ Ἀσίας. Ἡ ἱστορικὴ παράδοσις τῶν

Αἰγυπτίων ἀνέρχεται εἰς πολλές χιλιετηρίδας πρὸ Χριστοῦ, κατ' αὐτὴν δὲ πρῶτος βασιλεὺς τῆς χώρας ἦτο ὁ *Μηνᾶς* (ἀκμάσας κατ' ἄλλους μὲν περὶ τὰ 4500, κατ' ἄλλους δὲ περὶ τὰ 3900 ἢ 3000 π. Χ.). Οὗτος θεωρεῖται ὡς θεμελιωτὴς τοῦ βασιλείου τῆς Αἰγύπτου καὶ κτίστης τῆς *Μέμφιδος*, τῆς παλαιοτάτης πρωτεύουστος τῆς χώρας. Οἱ διάδοχοι τοῦ Μηνᾶ ἔκτισαν ἐπὶ τῆς πρὸς Δ τοῦ Νείλου κειμένης ἐρήμου περὶ τὰς 70 πυραμίδας, αἱ τρεῖς μέγισται ἐκ τῶν ὁποίων ἐκτίσθησαν (περὶ τὰ 3000 π. Χ.) ὑπὸ τῶν βασιλέων *Χέοπος*, *Χεφρήν* καὶ *Μοκέρτρον*.

Τὸ βασιλεῖον τῆς Αἰγύπτου, ὅσον ἀκμαῖον καὶ ἰσχυρὸν καὶ ἂν ἦτο, ἐν τούτοις ὑπέκυψεν εἰς ξένον ζυγόν. Οἱ Ἑκσῶς (= ποιμένες βασιλεῖς), Σημίται νομάδες, εἰσβαλόντες περὶ τὰ 2100 π. Χ. εἰς τὴν χώραν, κατέλαβον τὴν Μέσσην καὶ Κάτω Αἴγυπτον καὶ ἀνηγόρευσαν βασιλεῖς ἐκ τῆς φυλῆς αὐτῶν. Μόνον ἐν τῇ Ἄνω Αἰγύπτῳ διετηρήθησαν οἱ ἐγγῶριοι βασιλεῖς, ἀλλὰ καὶ οὗτοι ὡς φόρου ὑποτελεῖς εἰς τοὺς Ἑκσῶς. Ἐπὶ 500 περίπου ἔτη ἤρξαν ἐν Αἰγύπτῳ οἱ Ἑκσῶς. Πρῶτος ὁ βασιλεὺς τῶν *Θηβῶν*, πρωτεύουστος τῆς Ἄνω Αἰγύπτου, *Ἀμωσιε* (1684—1659) ἐδίωξε τοὺς Ἑκσῶς ἐκ τῆς Μέμφιδος καὶ περιώρισεν αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν *Ἀῦαριρ* (ἔπειτα *Πηλοδοσιρ*)· μετὰ τινα ὁμοῦς ἔτη ἐδιώχθησαν καὶ ἐκεῖθεν οἱ Ἑκσῶς καὶ οὕτως ἡ Αἴγυπτος ἀπηλλάγη ἐντελῶς ἀπὸ τῶν ξένων καὶ ἤρχισε νὰ προκόπη σπουδαίως ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τῶν βασιλέων τῶν *Θηβῶν*. Οἱ δὲ κατοπιν βασιλεῖς τῆς Αἰγύπτου ἐξέτειναν τὴν κυριαρχίαν των ἀπὸ τοῦ Νείλου μέχρι τῆς Νινευτὸς καὶ ἐλάμπρυναν τὰς νίκας των διὰ μεγαλοπρεπῶν οἰκοδομῶν, δι' ὧν

κατεκύρωσαν συγχρόνως τὴν πρωτεύουσαν αὐτῶν, τὰς Θήβας.

Ἐκ τῶν κατόπιν βασιλείων ἀξιολογώτατος ἐγένετο Ῥαμσῆς ὁ β' ἢ Σέστρωτις (1388—1322). Ὁ φιλοπόλεμος οὗτος βασιλεὺς, ἔχων πολυάριθμον στρατόν καὶ στόλον, καθυπέταξεν ὅλην τὴν Αἰθιοπίαν καὶ Λιβύην, τὴν Ἀραβίαν, τὴν Συρίαν, τὴν Φοινίκην, τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, τὴν Μεσοποταμίαν καὶ τὴν νῆσον Κύπρον, πανταχοῦ δὲ ἔστησε μεγαλοπρεπῆ μνημεῖα καὶ τρόπαια ἢ ἐνεχάραξεν ἐπὶ βράχων τὰ κατορθώματα αὐτοῦ. Ὁ Σέσωστρις ἠσχολήθη ἀκολουθῶς περὶ τὴν ἐσωτερικὴν διοργάνωσιν τοῦ κράτους του· διήρσαε τὴν Αἴγυπτον εἰς 36 νομοὺς, ἐφ' ἑκάστου τῶν ὁποίων προέστησε καταλλήλους ἀνδρας. ἔκτισε διάφορα μέγιστα οἰκοδομήματα καὶ πόλεις καὶ διήρσαε τὸ ἔθνος του εἰς τρεῖς τάξεις λίαν διακεκριμένας ἀπ' ἀλλήλων. Ἡ πρώτη τάξις περιελάμβανε τοὺς πολεμιστὰς, ἡ δευτέρα τοὺς ἱερεῖς καὶ ἡ τρίτη τοὺς γεωργοὺς καὶ ἐμπόρους· τὰ μεγαλειότερα προνόμια εἶχεν ἡ τάξις τῶν πολεμιστῶν, ἐν ᾧ ἡ τελευταία ἐξετέλει τὰ ἐπιτιμωτάτα τῶν ἔργων.

Ἐπὶ τοῦ Σέσωστριδος καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ ἡ Αἴγυπτος εἶχε φθάσῃ εἰς μεγάλην δόξαν καὶ ἀκμὴν, κατόπιν ὅμως ἐξησθένησε καὶ τῷ 730 π. Χ. ὑπέκυψεν εἰς τὴν κυριαρχίαν τῶν Αἰθιοπῶν. Ἡ ἀρχὴ τῶν Αἰθιοπῶν, οἵτινες ἐν τῇ πατρίδι των ἀκόμη ὄντες, εἶχον δεχθῆ τὴν γλῶσσαν, τὴν θρησκείαν καὶ τὰ ἔθνη τῶν Αἰγυπτίων, δὲν μετέβαλε ποσῶς τὸν βίον καὶ τὴν νομοθεσίαν αὐτῶν. Ἀπὸ τῶν Αἰθιοπῶν ἢ Αἰγυπτῶν περιῆλθε τῷ 672 π. Χ. εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἀσσυρίων, οἵτινες διώρισαν 20 ἡγεμόνας ὡς διοικητὰς τῶν διαφόρων τμημάτων αὐτῆς.

Τῷ 655 ὅμως ὁ Ψαμμήτιχος, διοικητὴς τμήματός τινος τῆς χώρας, ὠφελούμενος ἐκ τινος μεγάλης στάσεως τῶν Βαβυλωνίων κατὰ τῶν Ἀσσυρίων, ἀπεισάτησε καὶ αὐτὸς κατὰ τῶν Ἀσσυρίων, βοηθούμενος δὲ ὑπὸ τῶν Καρῶν καὶ Ἰώνων μισθοφόρων, οὓς εἶχον στείλη πρὸς αὐτὸν αἱ ἑλληνικαὶ πόλεις τῆς Μ. Ἀσίας καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Λυδίας Γύγης, ἐνίκησε τοὺς Ἀσσυρίους καὶ τοὺς συνδιοικητὰς αὐτοῦ καὶ οὕτως ἐγένετο μονάρχης τῆς Αἰγύπτου, ἀναδείξας πρωτεύουσαν τοῦ κράτους τὴν ἐν τῇ Κάτω Αἰγύπτῳ πόλιν Σάιδα. Ὁ Ψαμμήτιχος ἐξησφάλισε τὰ βορειοανατολικά ὄρια τοῦ κράτους του, κυριεύσας ὄχραράς τινος θέσεις κατεχομένας ὑπὸ τῶν Φιλισταίων καὶ ἀποικίσας τοὺς ἑλληνας μισθοφόρους εἰς σταθερὰς θέσεις πρὸς τὸν Πηλοουσιακὸν βραχίονα τοῦ Νείλου· τὰ εὐρόνια δὲ ταῦτα μέτρα ἐκώλυον τότε καὶ τοὺς Σκύθας ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὴν Αἰγύπτου. Ὁ Ψαμμήτιχος, εὐγνωμονῶν πρὸς τοὺς βοηθήσαντας αὐτὸν ξένους, ἤνοιξεν εἰς αὐτοὺς τοὺς πτόεις κεκλεισμένους λιμένας τῆς Αἰγύπτου, ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς Μιλησίους νὰ ἰδρύσωσιν ἀποικίαν ἐν Ναυκράτει καὶ εἰς τοὺς Φοίνικας νὰ ἀποικήσωσιν εἰς Μέμφιν, ἀντήμεψε τοὺς μισθοφόρους Ἴωνας καὶ Καρὰς, διανείμας εἰς αὐτοὺς πλουσίας γαίας καὶ διέταξε νὰ διδασχῶσι τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν αἰγύπτιοι παῖδες, ἐν οἷς καὶ οἱ ἴδιοι υἱοὶ αὐτοῦ. Ἐκ τοῦ παραγκωνισμοῦ ὅμως τούτου ὀργισθέντες οἱ ἐγχώριοι πολεμιστὰὶ μετέβησαν πρὸς τοὺς 200000 εἰς τὴν γείτονα Αἰθιοπίαν.

Ὁ υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Ψαμμήτιχου Νεκῶς (610—595) ἠθέλησεν, ἐπωφελούμενος ἐκ τῆς πτώσεως τοῦ ἀσσυριακοῦ κράτους, νὰ ἐπεκτείνῃ πάλιν τὴν κυριαρχίαν τῆς Αἰγύ-

πτου ἐπὶ τῆς Συρίας. Ὄθεν ναυπηγήσας στόλον ἐν τῇ Μεσογείῳ, ἀπεβιβάσθη τῷ 609 εἰς τὰ παράλια τῆς Παλαιστίνης, ἐνίκησε τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων Ἰωσίαν, ὅστις ἔπεσεν ἐν τῇ μάχῃ, καὶ ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν ἐκυρίευσεν ὅλην τὴν Συρίαν μέχρι τῆς Δαμασκοῦ. Θελήσας ὅμως ἔπειτα νὰ εἰσβάλλῃ καὶ εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ἠττήθη κατὰ κράτος ὑπὸ τοῦ Ναβουχοδονόσορος καὶ ἀπώλεσεν ὅλας τὰς ἐν Συρίᾳ προηγουμένας κατακτήσεις. Μεθ' ὅλην ὅμως τὴν ἀποτυχίαν ταύτην ὁ Νεκὸς ἐπεχείρησε σημαντικὰ θαλάσσια ἔργα· ἐναυπήγησε στόλον ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, ἀνέλαβε τὴν ταμὴν τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ καὶ διέταξε φοινίκας θαλασσοπόρους νὰ περιπλεύσωσι τὴν Αἴγυπτον. Ἀλλ' ὁ πρόωρος θάνατος αὐτοῦ ἐματάλωσε τὰ ἔργα του.

Ὁ υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Νεκῷ Ψαμμήτιχος ὁ Β' ἐβασίλευσεν 6 μόνον ἔτη (595—589), τοῦτον δὲ διεδέχθη ὁ ἔγγονος τοῦ Νεκῷ Ἀπρίης (589—570). Ὁ Ἀπρίης ἠθέλησε ν' ἀναχαιτίσῃ τὴν πρόοδον τοῦ Ναβουχοδονόσορος ἐν Συρίᾳ καὶ νὰ προφυλάξῃ τὰ βορειοανατολικά ὅρια τοῦ κράτους του, συμμαχῶν μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ Ἰούδα· ἀλλὰ τῷ 587 ἠττήθη ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων, μεθ' ὃ ἠλώθη καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ. Ἐπ' ἰσῆς καὶ ἐστρατεία, τὴν ὁποίαν ὁ Ἀπρίης ἔστειλε κατὰ τῆς Κυρήνης, ἀπέτυχεν οἰκτρῶς, ἠττηθέντος τοῦ αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ. Οἱ Αἰγύπτιοι, ὑπολαμβάνοντες ὅτι ὁ βασιλεὺς εἶχε στείλῃ αὐτοὺς ἐπίτηδες ὅπως ἐξολοθρευθῶσιν, ἐφέισθη δὲ τῶν ξένων μισθοφόρων, ἐπανεστῆσαν κατὰ τὴν ἐκ Κυρήνης ἐπιστροφὴν αὐτῶν ἐναντίον τοῦ Ἀπρίου καὶ ἀνηγόρευσαν βασιλέα τὸν Ἀμασίη, τὸν ὅποιον εἶχε στείλῃ ὁ Ἀπρίης, ὅπως ἐπαναφέρῃ

τούς ἐπαναστάτας εἰς ὑποταγήν. Τότε ὁ Ἀπρίης ἀντεπεξῆλθε κατὰ τῶν στασιωτῶν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν μισθοφόρων Ἰώνων καὶ Καρῶν, ἀλλ' ἠττήθη (570) παρὰ τὴν *Μαμέφιρι* καὶ συλληφθεὶς αἰχμάλωτος ἐστραγγαλίσθη ὑπὸ τοῦ μαρινώδους ὄχλου.

Ὁ δὲ Ἄμασις (570—526), μ' ὄλον ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς βασιλείας ἐκ μίσους καὶ δυσπιστίας πρὸς τοὺς ξένους, ἐν τούτοις ἐξηκολούθησε καὶ αὐτὸς εὐνοῶν καὶ προστατεύων τοὺς ξένους, ἰδίᾳ δὲ τοὺς Ἕλληνας, προσεπάθησε δὲ μάλιστα νὰ μεταβάλῃ τὴν παλαιὰν Αἴγυπτον εἰς κράτος ἑλληνοαιγυπτιακόν. Οὐδὲν ἦττον μεγάλως ἠγαπάτο καὶ ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων, διότι ὠκοδόμησε πολλοὺς καὶ μεγαλοπρεπεῖς ναοὺς, ἐπεμελήθη μετὰ ζήλου τῆς λατρείας τῶν θεῶν καὶ ὅσον οὐδεὶς ἄλλος πρὸ αὐτοῦ ἐφρόντισε περὶ τῆς εὐημερίας τοῦ κράτους του· πράγματι δὲ τοσοῦτον ἠγάσεν ἐπὶ τοῦ Ἀμάσιος ἡ Αἴγυπτος καὶ κατὰ τὸν πληθυσμὸν καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον, ὥστε ἠρίθμει, ὡς λέγεται, ὑπὲρ τὰς 20000 πόλεις καὶ κώμας. Ὁ Ἄμασις ἦτο πρῶτος καὶ δίκαιος μονάρχης· δυστυχῶς ὁμως ἠμέλησε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ κράτος του ἐγκαίρως ἀπὸ τοῦ ἐπαπειλοῦντος αὐτὸ ἐξ ἀνατολῶν κινδύνου. Ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας Καμβύσης ἠτοιμάζετο ἤδη νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Αἴγυπτου, ὅτε ὁ Ἄμασις ἀπέθανε (526) καὶ ἀφῆκεν εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ *Ψαμμήτιχον τὸν Γ'* ἢ *Ψαμμήνιτορ* τὸ δυσχερὲς ἔργον τῆς ἀποκρούσεως τῶν Περσῶν.

Ὁ Καμβύσης ἐφάνη μετ' ὀλίγον εἰς τὰ σύνορα τῆς Αἴγυπτου καὶ ἐν τῇ παρὰ τὸ Πηλούσιον φονικῇ μάχῃ τὸ φαρνιακὸν κράτος κατελύθη ὀριστικῶς, ἡ δὲ Αἴγυπτος ἐγένετο περσικὴ στραπεῖα (525).

Τῷ 331, ὅτε τὸ περσικὸν κράτος κατελύθη ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, κατεκτήθη ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἡ Αἴγυπτος, ἐν ἧ' ἔκτισεν ὁ μέγας ἐκεῖνος κατακτητὴς τὴν ὁμώνυμον μεγαλόπολιν Ἀλεξάνδρεια. Ἐπὶ τῶν διαδόχων τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου Πτολεμαίων ἤρκασεν ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ αἱ ὑπ' αὐτὴν χωραὶ, ἀλλ' ἡ ἀκμὴ αὐτῆ διήρκεσε μέχρι τοῦ 30 π. Χ. ὅτε, βασιλευούσης ἐνταῦθα τῆς διασήμες ἐπὶ καλλοῆς τελευταίας ἑλληνίδος βασιλίσσης Κλεοπάτρας, ἡ Αἴγυπτος κατέστη ἐπαρχία τοῦ ῥωμαϊκοῦ κράτους. Ἐνταῦθα τελευτᾷ ἡ ἀρχαία ἱστορία τῆς Αἴγυπτου.

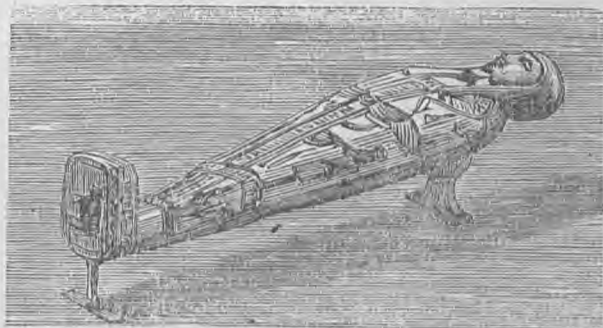
**Πηθ, θρησκεία καὶ μνημεῖα τῆς Αἴγυπτου.* Ἡ Αἴγυπτος ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἦτο διάσημος διὰ τὸν πλοῦτον καὶ διὰ τὴν ἀφθονίαν τῶν γεωργικῶν προϊόντων τῆς σίτου, λίου, βάμβακος, ὕψωρων καὶ τοῦ παρά τὰς ὄχθας τοῦ Νείλου φυομένου παπύρου, ἐφ' οὗ οἱ Αἴγύπτιοι ἔγραφον. Οἱ Αἴγύπτιοι λίαν πρωίμως ἔσχον σοφοὺς νόμους, οἵτινες ἐχρησίμευσαν ὡς ὑπόδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους λαοὺς. Ἐκκαλλιέργησαν τὰ γράμματα τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας.

Ἡ θρησκεία αὐτῶν ἦτο μίγμα ὑψηλῶν θρησκευτικῶν θεωριῶν καὶ παχυλωτάτης δεισιδαιμονίας. Οἱ ἱερεῖς αὐτῶν εἶχον ἀκριβῆ περὶ θεότητος ἰδέαν, πιστεύοντες εἰς ἓνα καὶ μόνον θεὸν καὶ λατρεύοντες τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως ἐδόξαζον δὲ καὶ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς. Ὁ Ἥλιος ἐλατρεύετο ὑπ' αὐτῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα **Οσιρις*, ἡ Σελήνη ὡς **Ισις* κ.λ.π.

Ὁ λαὸς ὅμως ἐλάτρευεν ὡς θεοὺς καὶ αὐτὰ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ἀφρέλιμα ἢ ἐπιβλαβῆ ζῶα, οἷον τὸν βοῦν, τὸν ἰγνέμονα, τὴν ἰβιν, τοὺς κίνας, τὰς γα.λῶν, τοὺς κριοῦν, τοὺς κροκοδείλου

κ. ἄ. Ὁ μάλιστα τιμώμενος παρ' αὐτοῖς θεὸς ἦτο ὁ Ἄπιουβους, εἰς ὃν ἀπέδιδον ἐκτάκτους τιμὰς, μόνον δὲ οἱ ἱερεῖς ἐφροντίζον περὶ τῆς τροφῆς αὐτοῦ· ὅτε δὲ ἀπέθνησκεν οὗτος, οἱ Αἰγύπτιοι ἐπέθουον καὶ ἐκήδευον αὐτὸν βασιλικώτατα.

Οἱ Αἰγύπτιοι, πιστεύοντες εἰς τὴν μετεμψύχασιν, ἀπένεμον μέγαν σεβασμὸν πρὸς τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἐβαλσάμουσαν αὐτούς, ἵνα τοὺς προφυλάττωσιν ἀπὸ τῆς φθορᾶς, μέχρι δὲ σήμερον

Μούμια καὶ θήκη μουμίας.

σφίζονται πολλοὶ τοιοῦτοι βεβαλσαμωμένοι νεκροὶ (μούμια) ἐν καλλίστῃ καταστάσει, καίτοι ἀριθμοῦσιν ὑπαρξίν ἄνω τῶν διεχιλίων ἐτῶν.

Πλείστα μνημεία τῶν Αἰγυπτίων διεσώθησαν ἀπὸ τῆς φθορᾶς τοῦ χρόνου. Ἐν τοῖς πρώτοις καταλέγονται αἱ πυραμίδες, ὧν αἱ τρεῖς μέγισται κείνται πλησίον τοῦ Καίρου. Αἱ πυραμίδες εἶναι πελώρια μᾶζαι γρανίτου ἐπὶ τετραγώνου βάσεως, φαινόμεναι ὡς ὄρη. Αὗται ἐχρησάμευον ὡς τάφοι τῶν βασιλέων, ἡ δὲ ὑψίστη αὐτῶν ἔχει ὕψος 140 μέτρων. Ἄλλα

ἄξια λόγου μνημεῖα ἰδίως ἐν τῇ Ἐνω Αἰγύπτῳ πλησίον τοῦ *Λουξὸρ* καὶ *Καρὰκ* εἶναι μονόλιθοι ἔχοντες ὕψος 30 μέτρων καὶ ὀνομαζόμενοι *ὀβελλισκοὶ* ἢ περιώνυμος *Μίμη τοῦ Μοίριδος*, ἧτις εἶναι εὐρυτάτη δεξαμενὴ, εἰς ἣν εἰσέρρουσιν τὰ ὕδατα τοῦ Νείλου, ὅτε ἐπλημμύρει ὁ ποταμὸς οὗτος, καὶ ἐφυλάττοντο ἐν αὐτῇ διὰ τὰ ἔτη τῆς ξηρασίας· αἱ *Σφίγγει*, αἰτινες εἶναι βράχοι φυσικοὶ ἐκ γρανίτου, ὧν τὸ ἄνω μέρος εἶναι λαλαξευμένον ἐν σχήματι ἀνθρωπίνης κεφαλῆς, τὸ δὲ ὅλον μνημεῖον ἔχει 20 περίπου μέτρων ὕψος· τὸ περίφημον ἄγαλμα τοῦ *Μέμφοτος*, ἐστημένον περίξ τῶν Θηβῶν καὶ ἐξάγον, ὡς ἐλέγετο, φωνὴν ἁρμονικὴν κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου καὶ τέλος ὁ *Λαβύρινθος*, ὅστις συνίστατο ἐξ 24 ἀνακτόρων, ὧν τὰ 12 ὑπόγεια ἐχρησίμευον πρὸς φύλαξιν τῶν ἱερῶν κροκοδείλων. Ὁ *Λαβύρινθος* εἶναι τὸ μεγαλοπρεπέστατον πάντων τῶν γνωστῶν μνημείων τῆς Αἰγύπτου.

Οἱ Αἰγύπτιοι ἔγραφον τὴν ἱστορίαν τῆς χώρας αὐτῶν ἐπὶ τῶν πολυκρήμων μνημείων, τὰ ὅποια ἀνήγειρον μεθ' ἑκάστου γεγονότος καὶ ἐκάστην ἔνδοξον βασιλείαν. Πρὸς τοῦτο μετεχειρίζοντο γραμμὰς καὶ παράδοξα σχήματα. Ταῦτα, γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα *ἱερογλυφικά*, ἦσαν ἐπὶ πολὺ ἀνεξήγητα· ἀλλὰ τῇ 1822 ὁ Γάλλος *Σαμπολιὼν* κατώρθωσε νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν κλεῖδα τῆς ἱερογλυφικῆς γραφῆς, ἧτοι τὸ ἀλφάβητον, μετὰ δὲ τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην ἀκούστως ἐξηκριβώθη ἡ ἀρχαία τῆς Αἰγύπτου ἱστορία.

Β' ΚΑΡΧΗΔΟΝΙΟΙ

Οἱ *Καρχηδόνιοι* ἦσαν ἄποικοι τῶν *Φοινίκων*, μεταναστεύσαντες κατὰ τὸν 9ον π. Χ. αἰῶνα κατὰ τὴν παράδοσιν ἐκ τῆς *Τύρου* ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῆς *Διδοῦς*, ἀδελφῆς τοῦ τυραννικοῦ βασιλέως τῆς *Τύρου Πυγμαλίωτος*: ἐγκαταστάντες δὲ κατὰ τὰ *ΒΑ* παράλια τῆς Ἀφρικῆς, ἱδρυσαν ἐν αὐτῇ τὸ κράτος τῆς *Καρχηδόνου*, ὅπερ ἦτο ὅλως ἀνεξάρτητον ἀπὸ τοῦ τῆς *Τύρου*. Οἱ *Καρχηδόνιοι* κατέκτησαν τὰς *Βαλεαρδίδας νήσους* καί, ὅτε ἡ *Φοινίκη* ὑπέκυψεν εἰς τοὺς *Βαβυλωνίους*, ἔχοντες ἡγεμόνα τὸν σοφὸν *Arrava*, ἐκληρονόμησαν ὅλην τὴν δόξαν, τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον τῆς *Φοινίκης*. Προϊόντος τοῦ χρόνου κατέλαβον τὴν νῆσον *Σαρδῶ* καὶ ἔλαβον ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῶν τὰς ἐν *Σικελίᾳ* ἀποικίας τῶν *Τυρίων*, παρέπλευσαν τὰ δυτικὰ τῆς Ἀφρικῆς καὶ ἔκτισαν ἐνταῦθα διαφόρους πόλεις.

Ἄφ' οὗ ἐγκατέστησαν εἰς τὰ δυτικὰ παράλια τῆς *Σικελίας*, ἐνθα, ὡς εἶδομεν, ὑπῆρχον ἀποικίαι τῶν *Φοινίκων*, περιπλάκησαν εἰς μακροὺς πρὸς τοὺς αὐτόθι κατοικοῦντας Ἕλληνας πολέμους καὶ ἰδίως κατὰ τῶν ἀρμαίων ἑλληνικῶν ἀποικιῶν *Γέλων* καὶ *Ἀκράγατος*. Ὅτε δὲ πρὸ 484 ἐγένετο κύριος τῶν *Συρακουσῶν* ὁ Ἕλλην *Γέλων*, οἱ *Καρχηδόνιοι*, βοηθούμενοι καὶ ὑπὸ πολλῶν ἑλληνικῶν πόλεων τῆς *Σικελίας*, ἦτοι τῆς *Ἱμέρας*, *Σελινοῦντος*, *Ῥηγίου* καὶ *Μεσσήνης*, ἐξεστράτευσαν κατὰ τῶν *Συρακουσῶν* ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ στρατηγοῦ αὐτῶν *Ἀμιλκα*, καὶ ἐν τῇ πόλει *Ἱμέρα* ἐγένετο πρὸ 480 φοινικωτῆται μάχη, καθ' ἣν ὁ *Γέλων* ἐνίκησε καὶ ἐφόνησε τοὺς πλείστους τῶν *Καρχηδονίων* μετὰ τοῦ στρατηγοῦ αὐτῶν *Ἀμιλκα*, ἠγχαλώτισε τοὺς λοιποὺς καὶ ἐπυρπόλησεν ὀλόκληρον τὸν στόλον των.

Μετὰ 70 δὲ ἔτη ἀπὸ τῆς καταστρεπτικῆς ταύτης ἡττης οἱ *Καρχηδόνιοι*, ὠφελοῦμενοι ἀπὸ τῆς ἐν *Συρακούσαις* ἰσωτερικῆς διχονοσίας, ἐκστρατεύουσι κατὰ τῆς *Σικελίας* ὑπὸ τὴν

ἀρχηγίαν τοῦ ἐγγόνου τοῦ Ἀμιλκα Ἀντίθα, μετὰ 100 χιλ. στρατοῦ, πολιορκοῦσι καὶ κυριεύουσι (410) τὴν Σελινοῦντα καὶ κατοποῖν τὴν Ἱμέραν καὶ ἐπὶ τοῦ τόπου, ὅπου ἐφρονεῦθη ὁ πάππος αὐτοῦ, ὁ Ἀντίθας σφάζει 3000 Ἕλληνας αἰχμαλώτους καὶ ἐπανάρχεται νικηφόρος εἰς τὴν Καρχηδόνα. Τῷ 407 ἐκστρατεύουσι καὶ πάλιν κατὰ τῆς Σικελίας καὶ γενναίως μὲν πολέμησαντες, ἀλλ' ὑπὸ ροδερῶν λιμῶν δεκατισθέντες, ἀναγκάσθησαν νὰ συμμάχῳσι μετὰ τοῦ τυράννου τῶν Συρακουσῶν Διογυσίου, πολλῶν ἑλληνικῶν πόλεων κύριοι ἀναγνωρισθέντες.

Τῷ 345 ἐξέπλευσαν κατὰ τῆς Σικελίας ἔχοντες 70 χιλ. στρατοῦ ἀλλ' ἐνίκηθησαν ὑπὸ τοῦ Τιμολέοντος, (340) καὶ ἀναγκάσθησαν νὰ συνμολογήσωσι συνθήκην, καθ' ἣν ὑπέχρεώθησαν ν' ἀφήσωσι ἐλευθέρως πάσας τὰς ὑπ' αὐτῶν κατεχομένας ἑλληνικὰς ἐν Σικελίᾳ πόλεις. Μετὰ πολλὰς ἀλλας κατὰ τῆς Σικελίας ἐπιδρομὰς, διακρυσάσας ἀπὸ τοῦ 311—264 π. Χ., ὁ τῶν Συρακουσῶν τυράννος, ἀναγκασθεὶς νὰ προσλάβῃ ὡς συμμάχους τοὺς Καρχηδονίους, ὅπως ἐκβάλῃ ἐκ τῆς Σικελίας τοὺς κατασχόντας τὴν Μεσσάνην καὶ τὰ δυτικὰ παράλια τῆς νήσου Μαμερτίωνα, οἵτινες ἦσαν ἔθνος ἡσυχαιῶν, ἐγένετο ἀφορμὴ τῶν ροδερῶν ἐκείνων μετὰ τῶν Ῥωμαίων καὶ Καρχηδονίων πολέμων, οἵτινες, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ 264 καὶ διακρυσάσαντες μέχρι τοῦ 146 π. Χ., κατέληξαν εἰς τὴν παντελεῆ πτώσιν τῆς Καρχηδόνας.

Περὶ τῆς θρησκείας τῶν Καρχηδονίων ὡς καὶ περὶ τοῦ πολιτεύματος, τοῦ ἐμπορίου, τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων αὐτῶν οὐδὲν ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν εἰς ὅσα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Φοινίκων εἶπομεν, διότι οἱ Καρχηδόνιοι, γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν προγόνων αὐτῶν, διατήρησαν σχεδὸν τὰ αὐτὰ καὶ ἐν τῇ ἀποικίᾳ των.

ΤΕΛΟΣ

T. 1 B 7777

7777

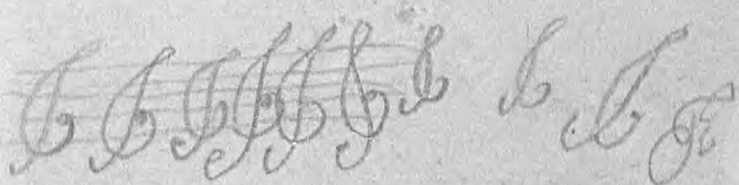
7777

7777

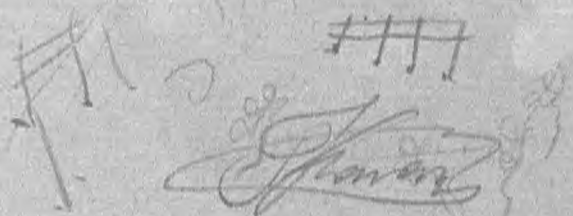
7777

Πρωτότυπο μουσικό κείμενο

Πρωτότυπο μουσικό κείμενο

Handwritten musical notation at the top of the page, including a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a series of notes and rests on a five-line staff.

Extensive handwritten musical notation covering the middle and lower portions of the page. It includes multiple staves with various clefs (treble and bass), complex rhythmic markings, and some illegible handwritten text or annotations interspersed with the musical symbols.

